

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ปฐมวัยศึกษา)

ปริญญา

ปฐมวัยศึกษา

การศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย
ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

Effects of Using Bilingual Storytelling Activities on Speech Skills of Young
Children in Basic Educational Schools Under Songkhla Educational Service
Area 3 Office

นามผู้วิจัย นางสาววัชรภรณ์ มากบุญศรี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลาธิป สมาहित, Ed.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์อรพรรณ บุตรกัตัญญ, ก.ค.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดาวรัตน์ สารสว่าง, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูด
ของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

Effects of Using Bilingual Storytelling Activities on Speech Skills of Young Children in Basic
Educational Schools Under Songkhla Educational Service Area 3 Office

โดย

นางสาววัชรารักษ์ มากบุญศรี

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ปฐมวัยศึกษา)

พ.ศ. 2553

วัชรภรณ์ มากบุญศรี 2553: ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ปฐมวัยศึกษา) สาขาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลาริป สมหาหิโต, Ed.D. 115 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิง จำนวน 28 คน อายุระหว่าง 5½-6½ ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนวัดบ้านไร่ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา และแบบทดสอบทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 มีคะแนนทักษะการพูดภาษาไทยสูงขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลายมือชื่อนิติต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Watchraporn Markbusir 2010: Effects of Using Bilingual Storytelling Activities on Speech Skills of Young Children in Basic Educational Schools Under Songkhla Educational Service Area 3 Office. Master of Education (Early Childhood Education), Major Field: Early Childhood Education, Department of Education.
Thesis Adviser: Assistant Professor Chalatip Samahito, Ed.D. 115 pages.

The purpose of this research was to study effects of using bilingual storytelling activities on speech skills of young children using Thai as the second language.

Subjects in this research were 28 male and female preschool children ranging from 5 ½-6 ½ years old who studied in Kindergarten level 2 in the second semester year of 2008 from Songkhla educational school district 3. Subjects were selected by using random sampling technique. The obtained data were analyzed by mean percentage dependent t – test and content analysis.

Results indicated that preschool children who received bilingual storytelling activities had higher posttest score in the speech skill test than the pretest score at the level of .05 significance.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี โดยได้รับความแนะนำ และความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิป สมาชิกโต ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.อรพรรณ บุตรกัตติญ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชานนท์ จันทรา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัชรี ผลโยธิน ที่ได้สละเวลาตรวจแก้ไขอย่างละเอียดและได้รับคำแนะนำทุกขั้นตอนเพื่อความ สมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์มีความถูกต้อง และมีคุณภาพ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ เป็น อย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ดร.ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร ดร.อุไรवास ปรีดีดิถก นางสโรชา ประพฤติ ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำแบบทดสอบวัด ทักษะการพูดและแผนการจัดประสบการณ์ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน วัดบ้านไร่ ที่ให้ ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจ

คุณความดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา บุคคลในครอบครัวและผู้มีพระคุณดังกล่าวข้างต้น

วัชรภรณ์ มากบุญศรี
มกราคม 2553

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย	8
ความสำคัญของการพูด	8
พัฒนาการการพูด	9
ทฤษฎีพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาสำหรับเด็กที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง	16
ความหมายการสอนสองภาษา	16
แนวคิดในการเรียนรู้ภาษาที่สอง	16
รูปแบบการสอนสองภาษา	19
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง	20
ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกับภาษามลายู	21
การสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่พัฒนาขึ้นมาใช้ในภาคใต้	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อพัฒนาภาษาไทยของเด็กที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง	23

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	24
ความหมายของนิทาน	24
ประเภทของนิทาน	25
เกณฑ์การเลือกนิทานสำหรับเด็ก	26
หลักการและเทคนิควิธีใช้ในการเล่านิทานสำหรับเด็ก	28
คุณค่าและประโยชน์ในการเล่า	29
นิทานสองภาษา	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นิทานในการพัฒนาภาษา	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การสร้างและทดสอบเครื่องมือ	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	45
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	46
ผลการวิจัย	46
ข้อวิจารณ์	49
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	53
สรุปผลการวิจัย	53
ข้อเสนอแนะ	55
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	61
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ	62
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อ ทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3	64
ภาคผนวก ค คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย และ ตัวอย่างแบบทดสอบวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย	79
ภาคผนวก ง ภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะ การพูดของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3	107
ภาคผนวก จ บัญชีคำพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย สำนัก วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน บัญชีคำพื้นฐานเด็กเล็ก จำนวนคำ ทั้งสิ้น 241 คำ	112
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	115

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กิจกรรมการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาดังนี้	40
2	แผนการทดลอง one-Group Pretest – Posttest Design	44
3	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest)	46
4	ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3	47

สารบัญภาพ

ภาพผนวกที่		หน้า
1	การเล่านิทานสองภาษาด้วยภาพ	108
2	การเล่านิทานสองภาษาด้วยหุ่น	108
3	ภาพกิจกรรมธนาคารคำ	109
4	ภาพกิจกรรมธนาคารคำ	109
5	ภาพกิจกรรมศึกษานอกสถานที่	110
6	กิจกรรมการลงมือปฏิบัติ	110
7	ผลงานนักเรียน (หน่วยอวัยวะ)	111
8	ผลงานนักเรียน (หน่วยอวัยวะ)	111

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การปฐมวัยศึกษา เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กด้วยการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา พัฒนาการทางภาษาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่เด็กต้องได้รับการส่งเสริม เพราะภาษาเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาสติปัญญา ความคิดต่าง ๆ จะถ่ายทอดออกมาทางภาษา การที่เด็กใช้ภาษาในการสื่อความหมาย จะทำให้ผู้ใกล้ชิดรับรู้ถึงความรู้สึก ความคิดและความต้องการของเด็ก (นภเนตร ธรรมบวร, 2544)

สมาพร สามเตี้ย(2545) กล่าวเพิ่มเติมว่า บุคคลที่ใช้ภาษาได้ดี โดยเฉพาะการพูด จะได้เปรียบในการดำรงชีวิตในสังคม เพราะ การพูดเป็นพฤติกรรมการสื่อสาร ดังที่พิไล เลิศวิชา และ อัครภูมิ จารุภากร (2550) กล่าวว่า การสื่อสารและภาษา เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้น แนวทางการจัดประสบการณ์ทางภาษาให้แก่เด็กต้องเริ่มจาก การพัฒนาภาษาพูด ต้องพยายามทำให้เด็กพอใจ สนุกและสนใจต่อเรื่องราวที่ฟังการอ่านและเขียน

เด็กปฐมวัยที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรม โดยเฉพาะเขตแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาคเหนือ ติดต่อกับชายแดนพม่าและลาว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ติดต่อกับชายแดนลาวและเขมร ภาคใต้ ติดต่อกับชายแดนมาเลเซีย ประชากรในพื้นที่ดังกล่าวจะมีปัญหาการใช้ภาษาโดยเฉพาะ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะเด็กเหล่านี้จะใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองส่วนภาษาที่หนึ่งหรือภาษาแม่เป็นภาษามลายู จึงก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสาร ซึ่งในชีวิตประจำวันโดยส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายูที่ถ่องถื่นมากกว่าการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ทำให้เด็กเรียนและรับรู้ภาษาไทยได้ช้า(กมลรัตน์ คະนองเดช 2542) ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ซึ่งกล่าวว่า จากการศึกษาวิจัย พบว่า ในการเรียนของเด็กในกลุ่มที่มีการสื่อสารโดยปกติที่ใช้ภาษามลายูที่บ้านและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารที่โรงเรียน ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก เนื่องจากเด็กไม่สามารถรับรู้ และเรียนรู้ในสิ่งที่ครูจัดประสบการณ์ได้ ซึ่งส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาได้ไม่ดีเท่าที่ควร ประเทศไทยกำลังผลักดันในเรื่องนี้อยู่

และมีความพยายามที่นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งในพื้นที่มีการใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวันกันเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ปัญหาในการเรียนรู้ประเด็นสำคัญ คือ การจัดการศึกษาภาคบังคับในประเทศไทยใช้ “ภาษาไทย” ในการเรียนการสอน ซึ่งมีผลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน หากเด็กปฐมวัย ซึ่งที่บ้านใช้ภาษามลายูกันในการสื่อสาร แต่ต้องมาเรียนที่โรงเรียนโดยใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ทำให้เด็กมีปัญหาในการสื่อสาร

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ครูที่สอนเด็กสองภาษาที่อยู่ในชุมชนไทยมุสลิม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเด็กได้ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาที่หนึ่งนั้น โดยส่วนใหญ่มีอุปสรรคในการสื่อสารภาษาที่สอง เพราะเด็กมักจะใช้ภาษามลายูในทุกสถานการณ์ และทุกช่วงกิจกรรมในโรงเรียน จะใช้ภาษาไทยได้น้อยมากและใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนไม่ได้เอื้อในการเรียนสองภาษาควบคู่กัน จึงอาจทำให้เกิดอุปสรรคทางภาษาเช่นนี้ได้ หากครูให้ความสำคัญกับภาษาที่หนึ่งควบคู่และเท่าเทียมไปกับภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองในการจัดกิจกรรมในห้องเรียน เด็กสองภาษาเหล่านี้ก็จะพัฒนาภาษาได้ดีขึ้นทั้งสองภาษาเพราะภาษามลายูจะเป็นพื้นฐานให้ภาษาไทยพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น (เสาวลักษณ์ สมวงษ์, 2545)

การเรียนรู้ภาษาของเด็กโดยผ่านวรรณกรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในขณะที่เด็ก ๆ กำลังเติบโตซึ่ง Jalongo (2000) กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาสามารถพบได้ในทุกวัฒนธรรมเด็กเล็ก ๆ เล่นอยู่ท่ามกลางเสียงจากหลาย ๆ ภาษา และมีโอกาสได้สัมผัสภาษาจากหนังสือหรือข้อเขียนต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เด็ก ๆ จะได้เรียนรู้มากขึ้นเกี่ยวกับเสียงที่มีความหมาย ในทุก ๆ วัน จากบทเพลง นิทาน เรื่องเล่า และงานเขียนต่าง ๆ การพูดคุยจะทำให้เด็กประเด็นเรื่องได้ดี โดยเฉพาะการใช้วรรณกรรมกับเด็กเล็ก ๆ ล้วนส่งผลต่อพัฒนาการและการแสดงออกทางเจตคติ

สิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่กระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้ดี คือ นิทาน เด็กเรียนรู้ภาษาจากนิทานตั้งแต่การเรียนรู้คำศัพท์ไปจนถึงการเข้าใจโครงสร้างของการสนทนา มีการวิจัยในเรื่องของพัฒนาการทางภาษาที่ได้จากการอ่านหนังสือให้เด็กฟังบ่อย ๆ ส่งผลต่อพัฒนาการเด็กอย่างไร ผลปรากฏว่า การอ่านหนังสือให้เด็กฟังบ่อย ๆ ทำให้ได้รับความรู้ และมีความพร้อมด้านการอ่านและการเขียนมากขึ้น อีกทั้งนับว่าเป็นการส่งเสริมความสามารถด้านการเรียนในภาพรวมเนื้อหาวิชาการต่าง ๆ ได้ดีซึ่งสาเหตุที่การอ่านหนังสือให้เด็กฟังมีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เนื่องจากเด็กได้ฟังนิทาน เด็กเริ่มคุ้นเคยกับจังหวะของภาษาเขียน และโครงสร้างของนิทาน ทำให้เด็กที่เรียนรู้คำศัพท์มากขึ้น การเล่านิทานยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการและสิ่งที่สำคัญที่สุด ที่ได้รับ

จากการฟังนิทาน คือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือที่อ่าน ไม่ว่าจะเป็น การกระทำของตัวละคร การทำนายเหตุการณ์ในเรื่อง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นเสมือนการช่วยให้เด็กรู้จักเชื่อมโยงความหมายและรูปแบบของภาษาในหนังสือกับประสบการณ์จริงส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการในการพูดดีขึ้น (กิตยวดี บุญซื่อ และ อัญญมณี บุญซื่อ, 2549) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541) ซึ่งกล่าวว่า นิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบเด็กจึงเกิดการเรียนรู้ได้ดี สามารถจดจำ กล่าวแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่ฟังปรารณาครูจึงสามารถสอดแทรกสิ่งที่ต้องการสอนเด็กหรือเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ให้กับเด็กตามจุดประสงค์ที่ครูต้องการได้ ซึ่งทำให้เด็กสามารถ จำได้ดีและสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ได้

การเล่านิทาน จึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถพัฒนาการพูดสำหรับเด็กอย่างเหมาะสมกับธรรมชาติของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็กปฐมวัยที่เริ่มเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ซึ่งเด็กยังไม่คุ้นเคยกับภาษาใหม่ กิจกรรมการเล่านิทานจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยทำให้เด็กสนใจและปรับตัวให้คุ้นเคยกับการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของเด็ก เด็กจะได้รับประสบการณ์การใช้ภาษาไทยเชื่อมโยงเข้าสู่ชีวิตจริงทีละเล็กละน้อย จนสามารถใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งวิธีการเล่านิทานสองภาษา ตระหนักถึงความสำคัญระหว่างภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองเข้าด้วยกัน โดยเล่าควบคู่กันไปทั้งภาษาไทยและภาษามลายู

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นเด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิง อายุ 5 ½-6 ½ ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 15 โรงเรียน รวม 450 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิง อายุ 5 ½-6 ½ ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดบ้านไร่ จำนวน 28 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อโรงเรียน จำนวน 1 โรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 15 โรงเรียน เพื่อเป็นกลุ่มทดลอง โดยโรงเรียนที่จับฉลากได้มีนักเรียนอนุบาลที่ 2 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 28 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการเล่นิทานสองภาษา

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการพูด

3. คำศัพท์ที่ใช้ในกิจกรรมการเล่นิทานสองภาษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ครูได้นิทานสองภาษาและกิจกรรมเล่นิทานสองภาษา เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ที่มีประสิทธิภาพ

2. ได้แนวทางให้ครู ผู้ปกครองพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

สมมุติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษามีทักษะการพูดภาษาไทยสูงขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมการเล่านิทาน การจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องที่ใช้นิทานสองภาษาในการดำเนินการ ซึ่งมีกิจกรรม ดังนี้

วันที่ 1 ของสัปดาห์ มีกิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาด้วยภาพ เป็นกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบในการเล่านิทานเป็นเรื่องราว

วันที่ 2 ของสัปดาห์ มีกิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมการเล่านิทานด้วยหุ่น เป็นกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หุ่นประเภทต่างๆ ในการเล่า การดำเนินเรื่องราว และการสนทนาของตัวละคร

วันที่ 3 ของสัปดาห์ มีกิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมการเล่านิทานร่วมกัน เป็นกิจกรรมการเล่านิทานร่วมกัน โดยใช้ภาพประกอบในการเล่า ซึ่งครูเล่าก่อน 1 ประโยคหลังจากนั้นให้เด็กช่วยกันเล่าต่อจนจบเรื่อง

- กิจกรรมลงมือปฏิบัติ เป็นกิจกรรมเด็กได้มีโอกาสในการฝึกพูด โดยผ่านกิจกรรมการประกอบอาหาร งานประดิษฐ์ บทบาทสมมุติ

กิจกรรมที่ปฏิบัติทุกวัน

- กิจกรรมธนาคารคำ เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ โดยผ่านกิจกรรม การวาดภาพ ระบายสี ตัดภาพคำศัพท์จากนิตยสารและฝึกพูดแต่งประโยคจากคำศัพท์ที่เรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์

การเล่านิทานสองภาษา หมายถึง การจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องที่ใช้นิทานสองภาษาในการดำเนินการ โดย ผู้เล่าคนแรกเป็นครู ทำการเล่าเป็นบทภาษาไทยจนจบการบรรยายภาพของตัวละคร แล้วผู้เล่าคนที่สองเล่าโดยผู้ปกครองเล่าซ้ำเนื้อหาเดียวกันเป็นบทภาษามลายูเล่าสลับกันเช่นนี้จนจบเรื่อง การจัดกิจกรรมมี 3 ขั้นตอน คือ 1) ขึ้นเกริ่นนำ 2) ขึ้นเล่านิทาน และ 3) ขึ้นสรุป

นิทานสองภาษา หมายถึง เรื่องราวที่ใช้เล่าในช่วงของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีเนื้อความเป็นภาษาไทยและภาษามลายู จำนวน 8 เรื่อง เกี่ยวกับ ผลไม้ อวัยวะ ยานพาหนะ สถานที่ต่าง ๆ ที่หนูรู้จัก ผัก สัตว์น้ำ อาชีพได้แก่ 1. ผู้ชนะ 2. เด็กชายปากกว้าง 3. ยานพาหนะน่ารู้ 4. ดินน้ำมันจำขัน 5. กล้วยกับแม่มดดำปี 6. หัวผักกาดใหญ่ยักษ์ 7. ปลาตัวใหญ่ และ 8. โตขึ้นหนูอยากเป็น

ทักษะการพูดของเด็ก หมายถึง ความสามารถทางการพูดของเด็กในการบอกชื่อสิ่งของ การบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ การพูดตอบคำถามจากภาพ การพูดแต่งประโยคจากภาพ และการพูดเล่าเรื่องจากภาพ

เด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง หมายถึง เด็กที่มีอายุ 5 ½-6 ½ ปี ที่ใช้ภาษามลายูตั้งแต่แรกเกิด และมีการสื่อสารโดยใช้ภาษามลายูที่บ้านและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารที่โรงเรียน

ภาษามลายู หมายถึง เด็กปฐมวัยชาวไทยมุสลิมในอำเภอจะนะ ที่ใช้พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน ซึ่งถือว่าเป็นภาษาแรก หรือ เป็นภาษาที่หนึ่งของเด็ก

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา พัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัย โดยศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย
 - 1.1 ความสำคัญของการพูด
 - 1.2 พัฒนาการความสามารถด้านการพูด
 - 1.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาสำหรับเด็กที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
 - 2.1 ความหมายการสอนสองภาษา
 - 2.2 แนวคิดในการเรียนรู้ภาษาที่สอง
 - 2.3 รูปแบบการสอนสองภาษา
 - 2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง
 - 2.5 ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกับภาษามลายู
 - 2.6 การสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่พัฒนาขึ้นมาใช้ในภาคใต้
 - 2.7 งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อพัฒนาภาษาไทยของเด็กที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน
 - 3.1 ความหมายของนิทาน
 - 3.2 ประเภทของนิทาน
 - 3.3 เกณฑ์การเลือกนิทานสำหรับเด็ก

- 3.4 หลักการและเทคนิควิธีใช้ในการเล่านิทานสำหรับเด็ก
- 3.5 คุณค่าและประโยชน์ในการเล่า
- 3.6 นิทานสองภาษา
- 3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นิทานในการพัฒนาภาษา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

1. ความสำคัญของการพูด

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การฝึกพูดเป็นพื้นฐานที่จะช่วยฝึกทักษะด้านภาษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งจุดประสงค์ของการฝึกพูดมีดังนี้

1. เพื่อให้เด็กพัฒนาการพูดได้คล่องเป็นธรรมชาติ ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ
2. พัฒนาความสามารถการพูดได้ชัดเจน ได้ฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก เช่น เสียง “ส” นอกจากนี้ยังควรพูดด้วยเสียงที่น่าฟัง รื่นหู ไม่ดัง ไม่ค่อยกินไป มีความมั่นใจในการพูด
3. พูดถูกต้องจนเป็นนิสัย เช่น เด็ก ๆ มักจะพูดประโยคปฏิเสธว่า “ผมเปล่าทำ” ต้องแก้เป็น “ผม ไม่ได้ทำครับ” หรือ “ไม่ได้ทำค่ะ ”
4. เพื่อใช้ภาษาเป็นเครื่องมือติดต่อสังคมกับเพื่อน ๆ และบุคคลอื่น ๆ การที่เด็กจะเป็นที่น่าคบหาสมาคมด้วยย่อมต้องมีภาษาที่สุภาพ ดังนั้น การให้การศึกษาแก่เด็กวัยนี้ย่อมจะต้องฝึกเด็กให้รู้จักใช้คำสุภาพทั้งหลาย เช่น คำว่า “ขอโทษ” “ขอบใจ” โดยต้องเป็นแบบให้เด็กและต้องให้เด็กใช้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้จะต้องให้รู้จักกาลเทศะด้วย เสียงที่พูดในห้องเรียนย่อมจะไม่ต้องดังเหมือนเสียงที่ใช้ในสนาม
5. เพื่อพัฒนาความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่นคือไม่เพียงแต่แสดงความคิดเห็นของตนเองเท่านั้น แต่ยังสามารถเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด สามารถพูดสิ่งที่มิผู้กล่าวไว้ได้

6. การฝึกเลียนเสียงคำพูดก่อนที่จะบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ หากไม่ฝึกในเรื่องนี้เด็กบางคนจะเล่าเรื่องไม่ตรงจุด เช่น เด็กอาสาจะเล่าเรื่อง“ไปเที่ยวทะเล” แทนที่จะพูดถึงการไปทะเล เด็กบางคนจะมัวพะวงแต่จุดไม่สำคัญ เช่น มัวแต่พูดเกี่ยวกับการแต่งตัว การซื้อของต่าง ๆ สำหรับการเดินทาง ครูอาจต้องช่วยเตือนเด็กให้พูดเข้ามาหาเรื่องอีกทีหนึ่ง

7. เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น หลักของการออกเสียง เสียงวรรณยุกต์ การเว้นวรรค การเรียบเรียงคำให้เป็นประโยค และคำบางคำมีความหมายได้หลายอย่าง

นภเนตร ธรรมบวร (2544) กล่าวถึง พัฒนาการพูดว่า การพูดเป็นการแสดงออกทางพัฒนาการทางภาษาด้านหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง การพูดเป็นการรวบรวมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของเด็กเข้าด้วยกัน อันได้แก่ ความรู้สึก ความคิด การรับรู้ การเรียนรู้ ความจำ และความรู้ความเข้าใจ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของพัฒนาการทางการพูดมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะเป็นสิ่งที่สำคัญที่เด็กจะต้องใช้การพูดเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความต้องการต่าง ๆ การพัฒนาการพูดต้องอาศัยทั้งประสบการณ์ การเรียนรู้ การทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูด และการฝึกซ้ำ ๆ อยู่เสมอ จึงทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ใหม่ ๆ มากขึ้น สามารถพูดได้และถูกต้องชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. พัฒนาการการพูด

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2540) ได้สรุปขั้นตอนของพัฒนาการทางภาษาพูด ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นปฏิบัติการสะท้อน (Reflex Vocalization)

การใช้ภาษาของเด็กในขณะนี้ คือ ตั้งแต่คลอดถึงอายุหนึ่งเดือน เป็นแบบปฏิบัติการสะท้อน เทียบเท่ากับภาษาหรือการสื่อสารหมายหมายของสัตว์ประเภทอื่น ๆ เสียงนี้เป็นลักษณะอัตโนมัติ และไม่มี ความหมายในขั้นแรก แต่เมื่ออายุราวหนึ่งเดือนไปแล้ว ทารกอาจเปล่งเสียงต่างกันได้ตามความรู้สึก เช่น ชอบ ไม่ชอบ ง่วง หิว ฯลฯ

ขั้นที่ 2 ขั้นเล่นเสียง (Babbling Stage)

อายุเฉลี่ยของทารกในขั้นนี้ ต่อจากขั้นที่ 1 จนถึงอายุราว 8 เดือน อวัยวะในการเปล่งและฟังเสียงของทารก เช่น ปาก ลิ้น หู เริ่มพัฒนามากขึ้น เป็นระยะที่ทารกได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงของตนเอง สนุกและสนใจ ลองเล่นเสียงที่ตนได้ยิน โดยเฉพาะเสียงของตนเอง แต่เสียงที่เด็กเปล่งไม่มีความหมายในเชิงภาษา ระยะนี้ทารกทุกชาติทำเสียงเหมือนกันหมด แม้เสียงที่เด็กเปล่งยังคงไม่เป็นภาษาแต่ก็มีความสำคัญในกระบวนการพัฒนาการพูด เพราะเป็นระยะที่เด็กได้ลองทำเสียงต่าง ๆ ทุกชนิด เปรียบเสมือนการซ้อมเสียงซอของนักกีซอ

ขั้นที่ 3 ขั้นเลียนเสียง (Lolling Stage)

ระยะนี้ทารกอายุประมาณ 9 เดือน เด็กเริ่มสนุกที่จะเลียนเสียงผู้อื่น นอกจากเล่นเสียงของตนเองระยะนี้ประสาทรับฟังพัฒนามากยิ่งขึ้นจนสามารถจับเสียงผู้อื่นได้ถี่ถ้วนยิ่งขึ้นประสาทตาจับภาพการเคลื่อนไหวของริมฝีปากได้ จึงรู้จักและสนุกที่จะเลียนเสียงผู้อื่น ระยะนี้เด็กเลียนเสียงของตัวเองน้อยลง การเลียนเสียงผู้อื่นยังผิด ๆ ถูก ๆ และยังไม่ผู้จะเข้าใจความหมายของเสียงที่เปล่งเลียนแบบผู้ใหญ่ เด็กหุนหวกไม่สามารถพัฒนาภาษามาถึงขั้นนี้ ขั้นนี้เป็นระยะที่ทารกเริ่มพูดภาษาแม่ของตน

ขั้นที่ 4 ขั้นเลียนเสียงได้ถูกต้องยิ่งขึ้น (Echolalia)

ระยะนี้ทารกอายุประมาณ 1 ขวบ ยังคงเลียนเสียงผู้ที่แวดล้อมเขา และทำได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้นเลียนเสียงตัวเองน้อยลง แต่ยังรู้ความหมายของเสียงไม่แจ่มแจ้งนัก

ขั้นที่ 5 ขั้นเห็นความหมายของเสียงที่เด็กเลียน (True Speech)

ระยะนี้ทารกอายุตั้งแต่ 1 ขวบขึ้นไป ความจำ การใช้เหตุผล การเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ทารกได้รู้เห็นพัฒนาขึ้นแล้ว เช่น เมื่อเปล่งเสียงแม่” ก็รู้ว่า คือผู้หญิงคนหนึ่งที่อยู่ดูแลตน การพัฒนาถึงขั้นนี้เป็นไปอย่างบังเอิญแต่ต่อมาจากการได้รับการตอบสนองที่พอใจและไม่พอใจทำให้การเรียนรู้ความสัมพันธ์ของเสียงกับความหมายก้าวหน้าสืบไป ในระยะตอนแรก ๆ เด็กพูดคำเดียวก่อน ต่อมา

จึงอยู่ในรูปของวลีและรูปของประโยค ตั้งแต่ยังไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไปจนถึงถูกหลักไวยากรณ์ของภาษานั้น ๆ

กิตติวดี บุญชื้อ และ อัญญมณี บุญชื้อ (2549) กล่าวถึง ลำดับของพัฒนาการทางภาษาและความต้องการทางภาษา ของเด็กวัยแรกเกิดถึง 6 ปี ดังนี้

ระดับที่ 1 ระยะตาม เป็นระยะของช่วงวัยแรกเกิด (Newborn) จนถึงวัยทารก (อายุประมาณ 8 เดือน) คือ การพูดเลียนแบบตาม เช่นเดียวกับนกแก้วโดยไม่เข้าใจความหมายของคำที่พูดเหล่านั้น

พัฒนาการ แรกเกิดถึง 6 เดือน เด็กจะฟังและหันตามเสียง พร้อมกับตอบสนองกับเสียงคนพูดหรือเสียงอื่น ๆ และบอกความรู้สึกด้วยการ ร้องไห้ ยี้ม หัวเราะเอ๊ก ๆ (Gurgle) เสียงอ้ออในลำคอ (Cooing) ความต้องการทางภาษา ภาษาที่มีจังหวะ กลอน ร้องเพลงเป็นทำนอง ท่องซ้ำไปซ้ำมา เพลง เด็กจะสบายใจเมื่อได้ยินเสียงที่อ่อน โชนนุ่มนวล

พัฒนาการ เด็กอายุ 3-8 เดือน เด็กจะเริ่มเล่นเสียง มองดูปากที่ขยับพูดด้วยความสนใจ และมีการพูดด้วยความสนใจ และมีการพูดที่ยังไม่เป็นภาษา (Babbling) หลาย ๆ แบบกับตนเอง เล่นน้ำลาย ใช้เสียงในการสื่อสารได้ เช่น ยี้มกับเสียงที่อ่อนหวาน หรือร้องไห้ทำหน้าเศร้าเมื่อได้ยินเสียงที่เข้มงวดหรือห้วน ความต้องการทางภาษา เด็กวัยนี้เริ่มชอบเล่นจ๊ะเอ๋ ชอบให้อ่านหนังสือให้ฟัง ชอบโบกมือเตะขาเมื่อตื่นเดิน ชอบขว้างของ

ระดับที่ 2 ระยะติด เป็นระยะตั้งแต่ช่วงวัยหัดคลานและเดิน (6 เดือน ถึง ปีครึ่ง) จนถึงช่วงวัยเตาะแตะ หรือ (Toddlers) (ช่วงวัย 1 ปีครึ่ง ถึง 3 ปี) เป็นวัยที่เริ่มเข้าใจความหมายของคำมากขึ้น ภาษาของเด็กในระยะนี้จะมีลักษณะสำคัญ คือ พูดซ้ำ ๆ มักพูดทีละคำซ้ำ ๆ แล้วจะเพิ่มความยาวขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น และพูดย่อ ๆ สั้น ๆ (Telegraphic) มักจะเกิดในช่วงอายุ 2-6 ปี คือ คัดคำที่ไม่จำเป็นออกเหลือคำที่พอจะสื่อความหมายได้เท่านั้นประมาณ 2-3 คำ เพื่อสงวนเนื้อที่ของความทรงจำไว้ เช่น พูดว่า “ แม่ข้าว ” แทนที่จะพูดเต็มประโยคว่า “ แม่ขอข้าวกินหน่อย ” ลักษณะการพูดจะไม่มีการใช้คำบุพบทบอกตำแหน่ง (เช่น ใน บน ล่าง) ไม่มีคำสันธานเชื่อมประโยค (เช่น และ แต่ เพราะ เมื่อ) ส่วนคำนาม คำกริยาที่ใช้จะเป็นตัวบอกถึงความหมาย แต่ยังมีลักษณะกำกวม และแปลความหมายได้หลายแบบ การตีความสิ่งที่เด็กพูด จึงขึ้นอยู่กับบริบทของ

ข้อมูล ลักษณะการพูดแบบ ครอบจักรวาล (Holophrastic) คือ พูดโดยใช้คำเพียงคำเดียว หรือ สอง สามคำ แต่มีความหมายเต็มทีในตัว เช่น “ เตี้ยว ” หมายถึง ไปเที่ยว ความหมายจะขึ้นอยู่กับบริบทของข้อมูล และลักษณะการพูดแบบ (Over regularization) คือ การไม่สนใจในกฎเกณฑ์ของภาษานั้นคือ เด็กนำกฎของภาษามาใช้ในคำหรือวลีอย่างไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ใช้คำบอกกาล อดีตอนาคต ปัจจุบัน ไม่ถูกต้อง

ระดับที่ 3 ระยะคิด เป็นอายุขัยอนุบาล ตั้งแต่ 4-5 ปี เด็กจะเริ่มคิดที่จะลองพูดคำที่เขา รู้จักและเมื่อได้ยินผู้อื่นพูดก็จะเข้าใจได้โดยไม่ต้องแสดงตัวอย่างประกอบ เป็นระยะที่พัฒนาการทางภาษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว ต้องการที่จะพบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ วงศัพท์จะขยายมากขึ้น เป็นระยะที่พร้อมจะรับสิ่งใหม่ ๆ

พัฒนาการ เด็กวัยอนุบาล 3-4 ปี สามารถพูดแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น ชอบเล่นกับเสียงของคำ สามารถพูดคำหรือวลีได้ สามารถพูดเล่าเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ และแต่งเรื่องขึ้น ได้ ฟังนิทานอย่างตั้งใจและสามารถเล่าใหม่ได้ ใช้ประโยคที่ซับซ้อนขึ้น เริ่มใช้ภาษาในการแก้ปัญหา โดยตั้งคำถามในสิ่งที่พบเห็นเมื่อถูกกระตุ้น ความต้องการทางภาษา สนใจเสียงซ้ำ ๆ และการเว้นช่วงคำ ชอบให้เล่าซ้ำ ๆ

พัฒนาการ เด็กวัย 4-5 ปี สามารถบอกชื่อวัตถุ การกระทำ สี ได้ชัดเจน รู้จักชื่อ เพศ และข้อมูลเกี่ยวกับคนในครอบครัว สามารถระบุชื่อตัวอักษร หรืออ่านคำง่ายได้ สามารถสนทนากับเด็กและผู้ใหญ่คนอื่นได้ ชอบเล่นคำ และสร้างคำใหม่ ๆ เริ่มเข้าใจว่าภาพ สัญลักษณ์ ตัวเลข คำ ตัวอักษร เป็นสัญลักษณ์ของความคิด เริ่มวาดภาพสะท้อนรูปร่างของคน สัตว์ สิ่งของ ความต้องการทางภาษาเริ่มแยกแยะระหว่างความจริงกับสิ่งสมมติ พฤติกรรมที่ดี เลว เวลาฟังนิทานที่คุ้นเคย หรือ อ่านเองเริ่มติดตามว่าตัวอักษรที่เขียนบรรยายเป็นตอนไหน

ระดับที่ 4 ระยะค้น เป็นช่วงอายุ 5-6 ปี คือ คิดค้นคำที่ตนเองรู้จักมาผูกเป็นประโยคยาว ๆ หรือเป็นเรื่องราวขึ้นมาได้ด้วยตนเอง พูดเรียงประโยคตั้งแต่ต้นจนจบ ได้ใจความแต่ประโยคยังไม่สมบูรณ์ เริ่มฟังได้จนจบข้อความ จะเข้าใจและรู้ความหมายในภาษาที่ตนพูดเป็นอย่างดี สื่อความหมายได้ด้วยประโยคที่สมบูรณ์ ชอบนิทาน เพลง และโคลงกลอน

ระดับที่ 5 ระยะปน เป็นช่วงอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ความคิดของเด็กจะเริ่มขยายวงกว้างออกไป สามารถอธิบายความได้กระจ่างสอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้อย่างต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน

3. ทฤษฎีพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม (2541) ได้กล่าวสรุปการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาและการพูดไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีความพึงพอใจแห่งตน(The Autism Theory หรือ Autistic Theory) ผู้คิดค้นทฤษฎีนี้คือ O. Hobart Mowrer ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน เขาให้ชื่อทฤษฎีของเขาว่า Autistic Theory หรือ Autism Theory of Acquisition เขาทดลองการสอนพูดกับนก และพบว่านกจะเลียนเสียงพูดของมนุษย์ เฉพาะเสียงหรือคำพูดที่ผู้ฝึกพูดด้วยเวลาที่มันอิ่มหรือลูบไล้ด้วยความรัก เสียงที่ใช้ในภาษาพูดของมนุษย์ที่แสดงออกถึงความชื่นชมยินดี ดังนั้น เมื่อนกได้ยินเสียงที่ตัวเองเปล่งออกมาคล้ายคลึงกับเสียงที่นำความปิติมาให้ขณะกินอาหารหรือถูกลูบไล้ด้วยความรัก มันจึงเลียนเสียงตามไปด้วย

เขานำหลักทฤษฎีมาใช้ในการเรียนรู้ของเด็ก ในการหัดพูดคำแรก และเชื่อว่าใช้ได้ เช่น แม่พูดคำว่า “แม่” หรือ “ลูก” เป็นพันๆ ครั้งขณะป้อนข้าว อาบน้ำเล่น จึงพบว่าบางครั้งเด็กก็เปล่งเสียง เด็กก็เปล่งเสียง “แม่” ขณะเล่นเสียง และยิ่งคำพูดนี้ ทำให้เด็กมีความรู้สึปปิติ ปลอดภัย ก็จะยิ่งพูดซ้ำมากกว่าพยางค์หรือคำอื่นที่ไม่มีความหมายให้จดจำเป็นพิเศษ ด้วยวิธีนี้ทำให้เด็กพัฒนาการถ้อยคำที่ใช้ในภาษามากขึ้น

ทฤษฎีนี้ถือว่า การเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องมาจากความพึงพอใจที่จะได้ทำเช่นนั้น Mowrer เชื่อว่าความสามารถในการฟังและความเพลิดเพลนจากการได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตัวเองเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการทางภาษา

2. ทฤษฎีการเลียนแบบ (The limitation) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า พัฒนาการทางการพูดนั้นเกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดได้จากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง ผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลียนแบบในการพัฒนาภาษาอย่างละเอียดคือ Lewis การเลียนแบบของเด็กเกิดจากความพอใจและความสนใจของตัวเองเป็นหลัก ปกติช่วงความสนใจของเด็กนั้นสั้นมาก เพื่อที่จะ

ชดเชยเด็กจึงต้องมีสิ่งเร้าซ้ำกัน จึงทำให้เด็กมักพูดซ้ำ ๆ ในระยะการเล่นเสียง บางครั้งก็ใช้การเคาะโต๊ะ เคาะจังหวะตามไปด้วย เมื่อศึกษาถึงกระบวนการในเลียนแบบภาษาพูด พบว่า จุดเริ่มต้นเมื่อพ่อแม่เลียนแบบเด็กในระยะเล่นเสียง

3. ทฤษฎีเสริมกำลัง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีนี้อาศัยจากหลักทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าพฤติกรรมทั้งหลายถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยการวางเงื่อนไข Rheingold และคณะพบว่าเด็กจะพูดมากขึ้นเมื่อให้รางวัลหรือเสริมกำลัง Weissberg Todd และเพื่อนร่วมงานแสดงให้เห็นว่า การให้รางวัลทางสังคม ทำให้เด็กอายุ 3 เดือน เปล่งเสียงมากขึ้น แต่พบว่าเด็กจะเปล่งเสียงเพิ่มขึ้นเฉพาะที่บ่งบอกถึงความปิติยินดี Winitz ได้อธิบายถึงการที่เด็กเกิดการรับรู้ในระยะการเล่นเสียงตอนต้น ๆ ว่าเป็นการกระทำตามธรรมชาติของมนุษย์ในการที่จะมีจุดหมายปลายทาง เขาได้อธิบายขั้นที่สองของพัฒนาการทางภาษาในด้านการให้รางวัลทางอ้อมว่า มีบทบาทต่อพฤติกรรมของเด็ก

4. ทฤษฎีการรับรู้ (Motor Theory Perception) ในบางครั้งเด็กจะพูดคำที่ไม่เคยพูด หรือไม่เคยถูกสอนให้พูดมาก่อนเลย แม้แต่ในระยะเล่นเสียงที่คล้ายกับคำนั้น จึงสงสัยว่าเด็กเรียนรู้ได้อย่างไร ทฤษฎีนี้ให้คำตอบในแง่ที่ว่า Liberman ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การรับรู้ทางการฟังขึ้นอยู่กับ การเปล่งเสียง จึงเห็นได้ว่าเด็กมักจ้องหน้าเวลาพูดด้วย ทำนองเดียวกับเด็กหัดเดินทำเช่นนั้นอาจเป็นเพราะเด็กฟัง พูดซ้ำด้วยตนเองหรือหัดเปล่งเสียงโดยอาศัยการอ่านริมฝีปากแล้วจึงเรียนรู้คำ

5. ทฤษฎีสภาวะติดตัวมาแต่กำเนิด (Innateness Theory) Chomsky นักภาษาศาสตร์อเมริกันเป็นผู้คิดค้นทฤษฎีนี้ เขาอธิบายว่าเด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับเครื่องมือในการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Device) ซึ่งเรียกว่า แอล เอ ดี (L.A.D.) เครื่องมือนี้จะเป็นฝ่ายรับข้อมูลทางภาษา ซึ่งมาจากประโยคต่าง ๆ เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้กฎต่าง ๆ ทางไวยากรณ์ที่มีใช้ในภาษา กฎทางไวยากรณ์ต่าง ๆ นี้ก็คือ ความรู้ในภาษา (Competence)

6. ทฤษฎีความสัมพันธ์ (Interaction Theory) ได้มีนักสังคมวิทยาภาษาศาสตร์ และนักจิตวิทยาศาสตร์กลุ่มหนึ่งเสนอขึ้น โดยกล่าวว่า คนเราเกิดมานั้นจะต้องมีบางสิ่งบางอย่างติดตัวมาซึ่งทำให้คนคิดไปจากสัตว์อื่น แต่ไม่ใช่ แอล เอ ดี สิ่งนั้นคือ ความสามารถในการเรียนภาษา (Language capacity) และความรู้เกี่ยวกับโลก (Cognitive Knowledges)

ทฤษฎีความสัมพันธ์ ให้ความสำคัญกับพัฒนาการทางภาษาของมนุษย์ ต้องมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกับพัฒนาการด้านความรู้เกี่ยวกับโลก และการเรียนรู้ดังกล่าวจะเกิดจากการที่เด็กได้มี ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวรอบ ๆ ตัว เด็กจะสร้างระบบการพูด ระบบภาษาของตนเอง ขึ้นมา โดยมีพ่อแม่และผู้ดูแลช่วยเหลือระบบภาษาของเด็กจะค่อย ๆ พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อพัฒนาการ ทางความรู้เกี่ยวกับโลกมากขึ้น ทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง เพราะสมเหตุสมผลอยู่มาก

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กเริ่ม จากการเรียนรู้ที่จะติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น การถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของ ตนเอง นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดการเรียนรู้ทางภาษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

งานวิจัยในประเทศ

สนอง สุทธาอามาตย์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสามารถด้านการฟังและการพูดของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหารเป็นการศึกษาเกี่ยวข้องกับ ความด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการ ประกอบอาหาร กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กเด็กอนุบาลปีที่ 2 ชาย-หญิง จำนวน 15 คน ซึ่งกลุ่มที่ได้ทำการ วิจัยเป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร ใช้เวลาในการ ทดลอง 8 สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 45 นาที ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริม ประสบการณ์โดยการประกอบอาหารก่อนและหลังการทดลองมีความสามารถด้านการฟังและการ พูดสูงขึ้นที่ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมศรี แสงธนู (2545) ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการวาด ภาพบนทรายเปียกแบบครู่ให้การเสริมแรงได้ศึกษาความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูด โดยเฉลี่ยรวมและแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง ความสามารถทาง ภาษาด้านการพูด ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการวาดภาพบนทรายเปียกแบบครู่ให้การ เสริมแรงก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมในแต่ละ ช่วงสัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการวาดภาพบนทรายเปียกแบบครู่ให้การเสริมแรงมีความ แตกต่าง และการเปลี่ยนแปลงของความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูดแยกเป็นรายด้าน

ได้แก่ ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง ความสามารถด้านการพูด พบว่า คะแนนความสามารถทางภาษาทั้ง 2 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์แบบคะแนนรวมทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

งานวิจัยต่างประเทศ

Simpson (1998) ได้ศึกษาลักษณะภาษาพูดของเด็กปฐมวัย 4 ปี ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นที่เล่นเล่านิทานเล่าเรื่องซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า การเล่านิทานซ้ำช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการสื่อสารมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดภาษาให้ชัดเจนละเอียดลออ ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจ ซึ่งความสามารถวัดได้เป็นจำนวนคำต่อประโยค (Length of a T-Unit) ไม่ได้วัดที่ปริมาณคำ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาสำหรับเด็กที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

1. ความหมายการสอนสองภาษา

ชลาริปี สมหาหิโต (2549) กล่าวว่า การสอนสองภาษา หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางภาษาให้แก่ผู้เรียน โดยภาษาที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ นั้น เป็นภาษาที่ผู้เรียนใช้สื่อสารที่บ้าน และ ภาษาอีกภาษาหนึ่งที่เป็นภาษาที่แตกต่างจากภาษาที่บ้าน เช่น ภาษาอีสาน กับ ภาษากลาง ภาษาไทย กับ ภาษาอังกฤษ

2. แนวคิดในการเรียนรู้ภาษาที่สอง

Henrick (1980 อ้างใน นิตยา ประพฤติกิจ, 2539) ได้เสนอแนะวิธีการวิธีการพื้นฐานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กไว้ดังนี้

1. การรู้จักฟังเด็ก
2. ให้เด็กได้พูดคุยถึงเรื่องราวที่เขาได้พบเห็นหรือที่ได้ฟังมา

3. รู้จักพูดคุย หรือสนทนากับเด็ก
4. รู้จักซักถามเพื่อให้เด็กได้ใช้ภาษาได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น
5. ให้เด็กได้รู้จักฝึกฝนการฟัง
6. รับปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะเมื่อเด็กมีปัญหา

เขาวพา เดชะคุปต์ (2542) กล่าวว่า แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการการพูด ควรคำนึงถึง
 ตัวครู การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. การฝึกพูดควรฝึกในกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้มีการตอบสนองระหว่างครู และเด็กให้มากที่สุด
2. การฝึกพูดควรอยู่ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติที่สุด
3. บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการพูด ควรเป็นบรรยากาศที่ทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่น
 ปลอดภัย รู้สึกสบายใจที่จะแสดงออก และมีอิสระ
4. ให้เด็กเกิดนิสัยที่ดีในการพูดและสามารถใช้คำพูดและสามารถใช้คำพูดได้อย่าง
 เหมาะสม
5. เปิดโอกาสให้เด็กเล่าประสบการณ์ของตนเอง

ชลาริพ สมาหิโต (2549) กล่าวว่า การพูดเป็นการสื่อความหมายโดยใช้น้ำเสียง ภาษา กริยา
 ท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความในใจให้ผู้ฟังได้เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของตน เด็กก็เช่นเดียวกัน เด็กเรียนรู้
 ที่จะสื่อสารกับผู้อื่นโดยเริ่มเรียนรู้ภาษาจากการฟัง โดยการเลียนแบบเสียง คำพูดและ ประโยคจาก
 ข้อความที่ได้ยินและพัฒนาเป็นภาษาพูด พัฒนาการของเด็กแต่ละคนขึ้นอยู่กับความสนใจ มีปฏิสัมพันธ์
 กับสิ่งแวดล้อม ทำให้เด็กได้รู้จักคำศัพท์ และความหมายของคำเพิ่มมากขึ้น การพูดขึ้นทักษะพื้นฐาน
 ที่จะช่วยพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนในระดับสูงขึ้น ดังนั้น การพูด

จึงเป็นทักษะที่ต้องฝึก ดังนั้นกิจกรรมที่จะพัฒนาการพูด ต้องเริ่มจากการให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ รู้จักความหมายของคำ ซึ่งมีแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดดังต่อไปนี้

1. พูดคุยกับเด็กทุกช่วงเวลาเวลาที่เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ช่วงอาบน้ำ ช่วงเล่นดูโทรทัศน์ คือ เมื่อดูรายการโทรทัศน์กับเด็ก ผู้ปกครองควรจะพูดคุยเกี่ยวกับรายการ นั้น ๆ รวมถึงตัวแสดงในละคร บางครั้งหากนั่งอยู่ในรถ ผู้ปกครองควรจะพูดถึงสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเวลาที่ผู้ปกครองขับรถผ่านตามสถานที่ต่าง ๆ ฝึกให้เด็กสังเกตป้ายต่าง ๆ ตามสถานที่ที่ไป
2. เมื่อพาเด็กออกไปตามสถานที่ต่าง ๆ ควรจะตั้งคำถาม พูดคุยให้เด็กแสดงความคิดเห็น แสดงความรู้สึกกับสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นเหล่านั้น เช่น ก่อนจะไปสวนสัตว์รู้สึกอย่างไร คิดว่าจะมีอะไรอยู่ที่นั่นบ้าง
3. เชื่อมโยงเรื่องให้อ่านให้เด็กฟังกับประสบการณ์จริงที่เด็กได้รับ เช่น อ่านหนังสือนิทานเรื่อง แม่ไปก่อกอไข แล้วถามเด็กว่า ไข่ที่กินมีเปลือกไข่สีอะไร
4. เปลี่ยนบทบาทของการอ่านให้เด็กฟัง เป็น ให้เด็กเป็นผู้อ่าน หรือ ผู้ชี้ให้ผู้ปกครอง ฟังแทน คือ ตอนเด็กยังอยู่ในช่วงวัยทารก ถึงวัยเตาะแตะอยู่ ผู้ปกครองอาจจะเป็นผู้อ่านนิทาน หรือ เล่านิทานให้เด็กฟัง แต่เมื่อถึงวัยก่อนเข้าโรงเรียน (4-5 ขวบ) ผู้ปกครองและครูอาจเปลี่ยนบทบาทให้เด็กเป็นผู้อ่าน หรือ เล่าเรื่องให้ฟัง โดยอาจจะกระตุ้นให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพก็ได้
5. ฝึกให้เด็กร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง คำกลอน คำผวน เพื่อเป็นการฝึกให้เด็กรู้สึกเห็นความสวยงาม ไพเราะของภาษา

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถด้านการพูดที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูดนั้นสามารถทำได้มากมาย มีหลากหลายวิธีที่สามารถส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการการพูดให้ดีขึ้น เช่น การพูดคุยกับเด็กทุกช่วงเวลาเวลาที่เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ปริศนาคำทาย เล่าเรื่องจากภาพ ร้องเพลง เกม คำคล้องจองและนิทาน แต่ละวิธีล้วนส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดให้กับเด็ก ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการส่งเสริมพัฒนาการพูดโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา ซึ่งผู้วิจัยปรับเปลี่ยนลักษณะนิทานให้มีลักษณะเป็นเนื้อเรื่องเป็น

สองภาษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กมีความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ซึ่งกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา เป็นการส่งเสริมความสามารถทางการพูดให้กับเด็กปฐมวัย

3. รูปแบบการสอนสองภาษา

การศึกษาสองภาษาเป็นการศึกษาที่เด็กได้เรียนภาษาแม่ หรือ ภาษาถิ่น หรือ ภาษาที่หนึ่งควบคู่กับภาษาที่สอง รูปแบบการสอนสองภาษา จำแนกได้เป็น 4 ลักษณะดังนี้ (ชลธิป สมาหิโต, 2549 อ้างถึง กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2545)

1. ครูคนเดียวสอนทั้งสองภาษา การสอนแบบนี้ครูผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาทั้งภาษาที่หนึ่ง และ ภาษาที่สอง ในการจัดการเรียนการสอน คือ ใช้ภาษาทั้งสองควบคู่กันไปขณะทำการสอน
2. ครูสองคน สอนคนละภาษาโดยบูรณาการไปพร้อม ๆ กัน การสอนมีลักษณะเป็นทีม เช่น ครูท่านหนึ่งสอนเป็นภาษาอังกฤษ ครูอีกท่านหนึ่งทำหน้าที่เป็นครูผู้ช่วยสอนเป็นภาษาไทยคอยช่วยเหลือเมื่อเด็กไม่เข้าใจ ครูไทยจะช่วยส่งเสริมการสอนในเนื้อหาเดียวกัน
3. ครูสองคน สอนคนละภาษา คนละเวลา แต่วิชาเดียวกัน การสอนด้วยวิธีนี้จะช่วยให้เด็กได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนมากขึ้น เป็นการเพิ่มประสบการณ์ภาษาในการเรียนภาษาที่สอง เช่น ครูต่างชาติสอนเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลในครอบครัวเป็นภาษาอังกฤษและมีครูอีกท่านเป็นชาวไทยสอนเนื้อหาวิชาเดียวกันแต่สอนเป็นภาษาไทย การสอนเช่นนี้จะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้ไปดีขึ้น
4. ครูสองคนต่างคนต่างสอน การสอนลักษณะนี้เป็นการสอนแบบการสอนภาษาที่สองซึ่งปัจจุบันกำลังจะลดลงในบางประเทศ เป็นการจัดการศึกษาทางเลือกให้ผู้เรียนที่สนใจต้องการเรียนภาษาที่สองที่ตนเองสนใจ

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง

การเรียนรู้สองภาษาขึ้นอยู่กับ การรับรู้ภาษาภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม ดังนี้
(Mills and Mills, 1993 อ้างใน อรวรรณ วงศ์คำชู, 2542)

1. ได้รับความเห็นอกเห็นใจ ความอบอุ่นและสภาพแวดล้อมที่ดี
2. ได้รับความเอาใจใส่ภูมิหลังด้านภาษาและวัฒนธรรมของเด็ก
3. ได้รับความกำลังใจจากพ่อแม่ เพื่อนร่วมชั้น ครู และผู้อื่น
4. ได้ใช้ภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่ง ในการแสดงออกถึงความรู้สึกของตน
5. มีโอกาสในการพูดคุยสนทนา และผ่อนคลายอารมณ์โดยใช้ภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่ง
6. ได้รับการส่งเสริมให้พูดภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งในการเรียนรู้แบบใหม่
7. ได้รับการสนับสนุนให้ใช้ทำทาง และการแสดงออกทางใบหน้า
8. เรียนคำสิ่งที่สำคัญ หรือ โครงสร้างที่สำคัญซ้ำ ๆ บ่อย ๆ
9. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการร่วมทำงาน
10. มีโอกาสในการทำงานกลุ่มทั้งในการเรียน และกิจกรรมอื่น ๆ
11. มีแรงจูงใจ ความสนใจ ความคาดหวัง และการสนับสนุนซึ่งมาจากในตัวของเด็กเอง

5. ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกับภาษามลายู

จิตต์ โชติอุทัย (2535) ได้เปรียบเทียบความแตกต่างของภาษาไทยและภาษามลายูท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. ตระกูลภาษา ภาษาไทยอยู่ในตระกูลไทย-จีน ส่วนภาษามลายูท้องถิ่นจะอยู่ในตระกูลชวามลายู

2. ลักษณะคำในภาษาไทยเป็นลักษณะของคำโดด คือ มีพยางค์เดียว เมื่อเอาคำ 2 คำมารวมกันก็จะได้คำใหม่ เรียกว่า คำผสม มีความหมายคงเดิมหรือเปลี่ยนความหมายไปก็ได้ ส่วนในภาษามลายูเป็นลักษณะคำติดต่อ ภาษามลายูมักมีหลายพยางค์ เมื่อนำเอาเสียงที่ไม่มีความหมายมาประกอบหน้าคำเดิม หรือ กลาง หรือ หลังคำเดิมแล้วทำให้ความหมายเปลี่ยนไปได้

3. ความแตกต่างในเรื่องระบบเสียง

3.1 เสียงหน้า เสียงหน้าที่เพี้ยนอย่างสำคัญและเป็นระบบ คือ ค เป็น ก ข เป็น จ ท เป็น ต พ เป็น ป ฮ เป็น อ ตัวอย่างเช่น คน เป็น กน , ชอบ เป็น จ้อบ , ฉัน เป็น จัน วิธีแก้เสียงหน้าแถวหน้าเป็นเสียงมีลม เวลาพูดเสียงแถวหน้าจะมีลมกระแทกออกมาเสมอ แต่แถวหลังจะเงียบ เวลาพูดคำที่มีคำที่มีเสียงหน้าในแถวหลังลมจะไม่กระแทกออกมา ดังนั้นการฝีกออกเสียงแถวหน้าโดยพ่นลมออกมาจากคอ แล้วทำเสียงเฮอะ ๆ ออกมาด้วย

3.2 เสียงกลางหรือเสียงสระ ออกจากเสียง อือ เป็น อุ เป็น โอ ออ กับเสียงสระผสม เช่น เอีย (อี + อา) เอือ (อือ + อา) อัว (อุ + อา) จะผสมไม่สนิทเพราะในภาษามลายูไม่มีสระผสมสนิทเหมือนสระผสมในภาษาไทย เช่น มือ ออกเสียงเป็น มู , โม่ หรือ มอ ออกเสียง เรียน เป็น รืออัน เลือน เป็น ลืออัน , ตัว เป็น ตูอา

3.3 เสียงหลังหรือเสียงตัวสะกด ในภาษามลายูท้องถิ่นจะมีเสียงตัวสะกดเพียงแม่เดียว คือ แม่กง เป็น ง สะกดเพียงตัวเดียวจึงทำให้เกิดเสียงเพี้ยนในคำเป็น คำตาย

3.3.1 เสียงสระเพี้ยนพวกคำเป็น จะเพี้ยนไปมาในระหว่าง 3 ตัวสะกด คือ ง , น , ม สะกด เช่น สอง ออกเสียงเป็น สอน หรือ สอม (ง น -ม) สาม เป็น สาง เป็น สาม (ม - ง - น)

3.3.2 เสียงเพี้ยนพวกคำตาย จะเพี้ยนไปมาระหว่าง 3 ตัวสะกด คือ ก , ค , บ สะกด เช่น กาก ออกเสียงเป็น กาด หรือ กาบ มิด เป็นต้น

6. การสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่พัฒนาขึ้นมาใช้ในภาคใต้

วิธีการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่พัฒนาขึ้นมาใช้ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่

1. การสอนด้วยวิธีรับภาษา เป็นวิธีสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองแก่เด็กอนุบาลหรือเด็กเล็กที่มีปัญหาทางภาษาของกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. 2539 จนถึงปี (2543) ในบางโรงเรียน
2. การสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เริ่มมีใช้ พ.ศ.2527 เป็นวิธีการสอนที่เน้นการพัฒนาภาษาในปริมาณที่เป็นไปตามการรับรู้โดยธรรมชาติเป็นทักษะสัมพันธ์ และกระบวนการอ่าน ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ คือ สามารถแปลความตีความและขยายความของเรื่องที่อ่านได้ วิธีนี้นำมาใช้สอนผู้เริ่มเรียนภาษาที่สองได้โดยตัดการอ่านหนังสือออกไป ใช้การฟังหรืออ่านภาพแทน ตัดการเขียนออกไปโดยใช้การพูดและเขียนภาพแทน
3. การสอนด้วยวิธีศัพท์สัมพันธ์ หลักการสอนโดยดึงความรู้เก่าของผู้เรียน คือคำศัพท์ที่ร่วมระหว่างภาษาไทยกับภาษามลายูออกมา ผู้สอนอธิบายให้ผู้รู้ถึงความหมาย ที่มาของศัพท์นั้น ๆ แล้วนำไปฝึกการออกเสียงและพูดในรูปประโยคต่อไป
4. การสอนด้วยวิธีพิเศษ ใช้วิธีตรงเป็นหลัก วิธีภาษาศาสตร์หรือวิธีแนวโครงสร้างเป็นส่วนประกอบ เน้นการฝึก (Drill) ในรูปแบบต่าง ๆ ยึดหลักการสอนคล้ายแบบฟัง-พูด ในการเข้า การตอบสนอง และการเสริมแรง

5. การสอนด้วยวิธีบูรณาการ เป็นการนำเอาส่วนดีของวิธีการสอนอื่น ๆ มาใช้ตามสภาพ และความจำเป็นในการเรียนการสอนอย่างผสมผสาน เช่น ใช้วิธีการสอนแบบตรงเป็นหลักในการสอนคำใหม่ ใช้วิธีภาษาศาสตร์ในการฝึก ใช้วิธีฟัง-พูด ในเรื่องการเร้าการตอบสนองใช้วิธีการวัดผล ในระหว่างสอนและหลังสอน สร้างภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภาษาไทย จัดกิจกรรมสนุกสนาน โดยนำเอาศิลปะพื้นเมืองมาประยุกต์ใช้เป็นภาษาไทย (จิตต์ โขติอุทัย, 2535)

7. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อพัฒนาภาษาไทยของเด็กที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

งานวิจัยในประเทศ

กมลรัตน์ คะนองเดช (2542) ได้ศึกษา การสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อทักษะภาษาไทยของเด็กสองภาษาระดับอนุบาล กรณีศึกษา : โรงเรียนสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 44 (ค่ายพญาธิไท) จังหวัดยะลา เป็นการวิจัยกับเด็กที่พูดภาษามลายูเป็นภาษาที่หนึ่ง และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทักษะภาษาไทย และแบบทดสอบจากหนังสืออ่านคำศัพท์ระดับอนุบาล ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองเด็กสองภาษาระดับอนุบาลที่เป็นกลุ่มทดลองมีทักษะทางภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มยุรี เฟ็งสวัสดิ์ (2544) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติต่อการพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาล้านได้ศึกษาพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาล้าน ซึ่งได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีระยะเวลาที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชายหญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 10 คน ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 60 นาที ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

1. ความหมายของนิทาน

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสืบทอดประสบการณ์ ความรู้ความคิด หรือค่านิยมบางอย่างให้ผู้ฟัง พร้อมทั้งสอดแทรกความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อม ๆ กัน

วาไร เฟิงส์วัตต์ (2544) ได้กล่าวว่านิทานและการเล่าเรื่องหมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานาน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้ เพื่อให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและบางครั้งก็สอดแทรกคติหรือคุณธรรมเพื่อสอนใจลงไปด้วยในระหว่างการเล่าเรื่องให้เด็กฟัง อาจมีการสนทนาโต้ตอบ อภิปราย ชักถาม แสดงข้อคิดเห็นและแสดงท่าทางประกอบเรื่องราวก็ได้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542) สรุปความหมายของนิทานไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องที่ผูกขึ้น
2. เป็นเรื่องที่เล่าใช้วาจาเป็นสื่อถ่ายทอดหรือเขียนทำนองการเล่าด้วยปากเปล่า
3. เป็นบทประพันธ์ที่มีลีลาการเล่าแบบเป็นกันเองทำนองการเล่าด้วยวาจา
4. เป็นเรื่องเล่าที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อความบันเทิงและมีสิ่งสอนใจเป็นจุดประสงค์รอง

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า นิทานหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา หรือเรื่องที่แต่งขึ้นมาจากจินตนาการหรืออิงความจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลิน สอดแทรกแง่คิด คติสอนใจ หรือความรู้เอาไว้ด้วย

2. ประเภทของนิทาน

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539) ได้แบ่งนิทานตามรูปแบบของนิทานไว้ดังนี้

1. นิทานเทพหรือเทพนิยาย หรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือเทพนิยายที่เกินเลยความจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละครเด่น ๆ จะมีอภินิหารหรือเวทย์มนต์ ฉากหรือสถานที่ในเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษหรือถูกกำหนดขึ้นมาเช่น สร้างสรรค์หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเองเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า เทวดา เป็นต้น
2. นิทานประจำถิ่น หรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดกันมา เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ เรื่องราวโบราณของวัตถุที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การเกิด เป็นต้น
3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เปรียบเทียบเปรียบเทียบกับชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ ให้เกิดผลในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่พิถีพิถัน ละเอียดรอบคอบและไม่ประมาท ช่วยเหลือและเมตตาผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจกล้าหาญ นิทานวีรบุรุษมักเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลที่สำคัญ ๆ ไว้ แต่มักสร้างฉากหรือสถานการณ์น่าตื่นเต้นหรือเกินความจริง
5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้น ๆ ด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม เป็นต้น
6. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ โดยเฉพาะเกี่ยวกับตัวบุคคลที่มีอภินิหารเหนือความเป็นจริง ลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น
7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก และเปรียบเทียบเรื่องราวกับชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรมแฝงแง่คิดและแนวทางแก้ไขเป็นบางครั้ง หรือบางครั้งสอนแบบทางอ้อม ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเอง มักเป็นเรื่องราวบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องราวที่เปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่แต่มีมุมมองที่ตลกขบขัน สนุกสนานทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับไหวพริบ เรื่องราวแปลก ๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินความจริง เป็นต้น

สรุปได้ว่า นิทานสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท ได้แก่ นิทานพื้นบ้าน นิทานสอนคติธรรม เทพปกรณัม มหาकाพย์และวีรบุรุษ เทพนิยาย นิทานเรื่องสัตว์ นิทานตลกขบขัน นิทานอธิบายเหตุ

3. เกณฑ์การเลือกนิทานสำหรับเด็ก

สมาใจ บุญอุรพิภิญโญ (2539) และ เกริก ยूनพันธ์ (2539) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เด็กวัย ระหว่าง 4-6 ปี สนใจตัวเองน้อยลง หันมาสนใจ สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว แต่ความสนใจของเด็กในวัยนี้ยังเป็นระยะสั้น ๆ เด็กชอบฟังนิทานประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องที่มีสัตว์พูดได้ นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น นิทานที่มีคำซ้ำ ๆ กันที่น่าฟัง นิทานที่กระตุ้นจินตนาการ และตอบสนองให้เด็กได้แสดงท่าทาง นิทานที่รับรู้และเข้าใจความรู้สึกของเด็ก และให้ความเห็นอกเห็นใจ หนังสือที่นำมาเล่านี้ควรมีภาพประกอบที่ชัดเจน สีสดใสสวยงามและเสนองานที่ สะท้อนความคิดเด็กในทางที่ดีงามและเปี่ยมด้วยคุณค่า ระยะเวลาในการเล่าในระยะแรกควรใช้เวลาประมาณ 15-20 นิทานที่เล่าให้เด็กฟังนอกจากปัจจัยข้างต้นแล้วผู้เล่ามีส่วนอย่างมากในการนำเสนอให้นิทานเรื่องนั้นมีความสนุกสนานเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีแง่มุม มีชั้นเชิง และเห็นรายละเอียดที่จะเล่าให้เด็กฟัง ไม่ว่าจะเป็นการเล่านิทานปากเปล่า นิทานวาดไปเล่าไป และลีลาการเล่านิทานจะต้องส่งผลให้ผู้ฟังหรือเด็ก ๆ เห็นภาพพจน์ และเกิดความสุขสนุกสนานประทับใจ

กุลยา ตันตติผลาชีวะ (2548) กล่าวว่า หลักเกณฑ์การเลือกนิทานที่สำคัญ คือ ตรงกับจุดประสงค์สอดคล้องกับวัยเด็ก ให้สาระความรู้ที่มีความหมาย มีความน่าสนใจ และครูเองสามารถเลือกนิทานที่ครุถนัด

ปรีดา ปัญญาจันทร์ (2544) ได้เสนอแนะว่า หลักที่สำคัญในการพิจารณา สิ่งที่ดีควรมีและไม่ควรมีในนิทาน มีลักษณะดังนี้

1. ทำให้เด็กและผู้ใหญ่เกิดความสุขสนุกสนาน

2. กระตุ้นจินตนาการเด็ก
3. ช่วยให้เด็กเข้าใจตนเองและรู้สึกรู้ว่าไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยว
4. ทำให้เด็กได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับตัวเขา
5. ให้โอกาสเด็กในการค้นหาและใช้ภาษาในหลาย ๆ ทาง
6. ให้โอกาสเด็ก ๆ ได้สำรวจค้นหาความเป็นไปของสิ่งที้อาจจะไม่เกิดขึ้นในสถานที่และเวลาที่เขารู้จักมาก่อน
7. ให้ข้อมูลข่าวสารแก่เด็ก ๆ
8. เป็นช่องทางให้เด็ก ๆ ได้หลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจในชีวิตประจำวัน
9. ถ้าเรื่องเน้นความจริงและประสบการณ์จริง ควรวาดภาพความเป็นจริงและประสบการณ์ได้อย่างถูกต้อง
10. ดึงความสนใจของเด็กไปสู่รายละเอียด เช่น มีภาพคู่กับเนื้อเรื่อง
11. เป็นวรรณกรรมที่ดีทั้งเนื้อเรื่อง ลักษณะเด่นชัดของตัวละคร การใช้ภาษาที่สร้างสรรค์ และมีลักษณะเรื่องที่ไม่ตาย
12. ดึงดูดใจด้วยความงดงาม
13. กล่าวถึงอารมณ์ของมนุษย์อย่างระมัดระวัง
14. ไม่ควรสร้างความขบขันบนความเจ็บปวดของผู้อื่น
15. ไม่ใช่ภาษาหรือปฏิบัติต่อเด็กในเชิงตำหนิติเตียนหรือดูหมิ่น

จากข้อความข้างต้น สรุปหลักในการเลือกนิทาน ได้ว่า ควรเป็นนิทานที่มีลักษณะที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก เนื้อเรื่องเร้าใจ สนุกสนาน ส่งเสริมจินตนาการเด็กและมีความหมายกับเด็ก ถ้ามีคำซ้ำๆ ประโยคซ้ำๆ ก็จะเป็นที่สนใจของเด็ก ถ้าเป็นหนังสือควรมีภาพประกอบชัดเจน สีสันสวยงาม เนื้อหาของเรื่องมีคุณค่า สร้างสรรค์ ส่งเสริมสติปัญญาและจิตใจ

4. หลักการและเทคนิควิธีใช้ในการเล่านิทานสำหรับเด็ก

กฤษยา ตันติผลาชีวะ (2541) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเล่านิทานไว้ดังต่อไปนี้

1. การเล่านิทานปากเปล่า เป็นการเล่าที่อาศัยคำพูดและน้ำเสียงของผู้เล่า ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเล่า การเล่านิทานแบบนี้ต้องใช้ศิลปะในการพูด และการเล่าที่จูงใจมาก การเล่านิทานปากเปล่าอาจให้เด็กเล่าเอง ผู้ใหญ่เล่าบ้าง หรือช่วยกันเล่า ไม่ควรเล่าเกิน 15 นาที

2. การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานแบบนี้เป็นการเล่านิทานที่มีชีวิตชีวา มากกว่าการเล่านิทานปากเปล่า เพราะเด็กสามารถติดตามเรื่องที่เล่าได้และจินตนาการเป็นรูปธรรมมากขึ้น ตามท่าทางของผู้เล่า สนุกสนานมากขึ้นเพราะเห็นภาพพจน์ของเรื่องที่เล่า ท่าทางที่ใช้ประกอบการเล่านิทานอาจเป็น ท่าทางของผู้เล่า ท่าทางแสดงร่วมของเด็ก ได้แก่การทำหน้าตา การแสดงท่าทางกาย หรือการเล่นนิ้วมือประกอบการเล่า

3. การเล่านิทานประกอบภาพ ภาพที่ใช้ในการเล่านิทานมีหลายชนิด มีทั้ง ภาพถ่าย ภาพโปสเตอร์ ภาพจากหนังสือ ภาพวาด ภาพสไลด์ ภาพเคลื่อนไหวหรือภาพยนตร์ การมีภาพสวย ๆ มาประกอบการเล่านิทาน จะจูงใจเด็กและสร้างจินตนาการอันบันเทิงใจให้เด็กมาก โดยเฉพาะภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไหวไปตามลำดับภาพ จะจูงใจเด็กให้ติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้ เด็กจะสนุกมากขึ้น ถ้าในขณะที่ฟังเรื่องและดูภาพนั้นผู้เล่ากระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นและร่วมสร้างจินตนาการให้กับนิทานที่เล่า

4. การเล่านิทานประกอบเสียง ได้แก่ เสียงเพลง เสียงดนตรี แถบบันทึกเสียงต่าง ๆ สามารถนำมาประกอบการเล่านิทานได้ จุดประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศเพื่อกระตุ้นเร้าให้เกิดความตื่นตื้นอยากติดตาม นอกจากการใช้เสียงเพลงเสียงดนตรีแล้ว ในการเล่านิทานเราอาจใช้เสียงเด็ก

มาประกอบการเล่าได้ ตัวอย่างเช่น เมื่อเล่าถึงรถไฟวิ่งผู้เล่าอาจจะชักชวนให้เด็กๆ ที่ฟังร่วมทำเสียงรถไฟวิ่ง ประกอบการเล่า ซึ่งทำให้บรรยากาศการฟังนิทานสนุกสนานไปอีกแบบ

5. การเล่านิทานประกอบอุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่มีอยู่ หรือผู้เล่าจัดทำขึ้นเช่น หน้ากาก ตัวแสดงในนิทาน อุปกรณ์สามารถทำให้เด็กสนุกสนานตื่นตาไปกับนิทานที่เล่าได้เป็นอย่างดี สร้างความสนใจในการฟังนิทานให้แก่เด็กมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การเล่านิทานมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การเล่านิทานปากเปล่า การเล่านิทาน ประกอบท่าทาง การเล่านิทานประกอบภาพ และการเล่านิทานประกอบสื่อและอุปกรณ์ เพื่อให้ การเล่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายและได้รับประโยชน์จากการฟัง ผู้เล่าควรเลือกรูปแบบการเล่านิทาน ให้เหมาะสมกับความสนใจของผู้ฟัง

5. คุณค่าและประโยชน์ในการเล่า

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่ง ที่ทำให้เด็ก สนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล่าวแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จึเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกนั้นยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมฤทธิ์ผล ความ ต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็ก สมความปรารถนาและมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นิทานมีความสำคัญและประโยชน์ต่อเด็ก ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงผู้เรียนให้คล้อยตาม เป็น ตัวกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน เป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออก อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน
2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่าง ๆ และ ตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย
3. เป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

นอกจากนี้แล้วนิทานมีประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย และยังช่วยปลูกฝังบุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบรวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้กว้างไกลและมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลรอบข้าง เป็นเครื่องกระตุ้นทำให้เด็กยอมรับพฤติกรรมต่าง ๆ และเป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

ภารดี ศรีประยูร (2542) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานต่อการเรียนการสอนดังนี้

1. ให้ความบันเทิงใจกับเด็ก ๆ ทำให้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้เด็กร่าเริงแจ่มใสสมวัย
2. นิทานใช้นำเข้าสู่บทเรียน
3. นิทานช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดี หรือผิดบางประการของเด็กเกี่ยวกับความเชื่อ ความกลัว และสอนจริยธรรมแก่เด็ก
4. นิทานจะทำให้เด็ก ๆ หรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดพิจารณาแก้ปัญหาได้
5. ใช้นิทานเป็นเครื่องมือฝึกทักษะทางภาษาและกระบวนการคิด
6. ฝึกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟัง มีสมาธิ รู้จักสำรวจอริยาบถของตนเอง
7. ใช้นิทานส่งเสริมการอ่าน
8. ใช้นิทานเพื่อสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเด็ก ซึ่งจะส่งผลไปถึงการปกครองเด็ก

สรุปได้ว่า นิทานมีคุณค่า คือ เป็นวิธีการให้ความรู้ที่จะทำให้เด็กสนใจเรียนรู้ สามารถจดจำ และกล้าแสดงออก ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กจากตัวแบบ

ในนิทานที่เด็กประทับใจ สร้างสมาธิ ผ่อนคลายอารมณ์ สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง

6. นิทานสองภาษา

นิทานสองภาษา เป็นวรรณกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้น โดยมีแนวคิดหลักการมาจากการยอมรับและตระหนักคุณค่าทางวัฒนธรรมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เป็นการแสดงออกถึงการเคารพแบบแผนการใช้ภาษาของเด็กในสังคมและวัฒนธรรมของเด็กอย่างเป็นรูปธรรม

แนวคิดหลักของนิทานสองภาษา

แนวคิดและหลักการของนิทานสองภาษามี 5 แนวคิดสำคัญ ได้แก่

1. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจแห่งตน การเรียนรู้การพูดของเด็กเกิดจากการเลียนเสียงอันเนื่องมาจากความพึงพอใจที่จะได้ทำ แนวคิดเชื่อว่าความสามารถในการฟังและความเปล็ดเปล็นจากการได้ยินเสียงผู้อื่นและเสียงตัวเองเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการทางภาษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเลียนแบบ เชื่อว่า พัฒนาการทางการพูดนั้นเกิดขึ้นหลายทาง โดยอาศัยการเลียนแบบ ซึ่งอาจเกิดได้จากการมองเห็นหรือการได้ยินเสียง การเลียนแบบของเด็กเกิดจากความพอใจและความสนใจของตัวเองเป็นปฐม
3. แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็ก อายุ 5-6 ปี เพื่อการพัฒนาทางภาษา ที่ถูกต้องเหมาะสมและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าซ้ำ ด้วยเนื้อเรื่องที่สนุกสนานของนิทานเด็กจึงพอใจที่จะได้ฟังซ้ำ
5. แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ให้ความสำคัญกับพัฒนาการทางภาษาของมนุษย์ ต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับพัฒนาการด้านความรู้เกี่ยวกับโลก และการเรียนรู้ดังกล่าวจะเกิดจากการ

ที่เด็กได้มีความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวรอบ ๆ ตัว เด็กจะสร้างระบบการพูด ระบบภาษาของตนเอง

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นิทานในการพัฒนาภาษา

งานวิจัยในประเทศ

อุบล เวียงสุวรรณ (2537) ได้ศึกษาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่ภาษาถิ่นและเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่ภาษาถิ่น มีความพร้อมทางภาษาแตกต่างจากเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยความพร้อมสูงกว่ากลุ่ม เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางอย่างเดียว

เนื่อน้อง สันบุญ (2541) ได้ศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทาน เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาด้านการพูด และการฟัง ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานที่เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่ เด็กเลือก เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อกับเพื่อน การเล่านิทานที่เด็กเล่าเรื่องตามรูปจาก หนังสือที่เด็กเลือกต่อจากครู ผลการศึกษาพบว่า คะแนนความสามารถทางภาษากับวิธีการจัด ประสบการณ์เล่านิทานทั้ง 3 วิธีการมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เสาวลักษณ์ สมวงษ์ (2545) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อ ความสามารถในการใช้ภาษาไทย ของเด็กวัยอนุบาลที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาที่หนึ่ง เป็นการศึกษา ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อความสามารถในการใช้ภาษาไทยในเชิงปริมาณ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปริมาณในการใช้ภาษา ด้านความถูกต้องที่ในการใช้ภาษาและด้านความคล่อง และยืดหยุ่นในการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัยอนุบาลที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาที่หนึ่ง ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาช่วยพัฒนาให้เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาไทยได้ดีกว่าการเล่า นิทานโดยใช้ภาษาเดียว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 โดยการใช้กิจกรรมการเล่นิทานสองภาษา ซึ่งทดลองกับเด็ก ชั้นอนุบาล 2 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนวัดบ้านไร่ ตำบล ป่าชิง อำเภอ ฉะนะ จังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยดำเนินการทำวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร เป็นเด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิง อายุ 5 ½-6 ½ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ ชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 15 โรงเรียน รวม 450 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิง อายุ 5 ½-6 ½ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ ชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดบ้านไร่ จำนวน 28 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย(Simple Random Sampling) โดย การจับฉลาก รายชื่อโรงเรียน จำนวน 1 โรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 15 โรงเรียน เพื่อเป็นกลุ่มทดลอง โดยโรงเรียนที่จับฉลากได้มีนักเรียนอนุบาลที่ 2 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 28 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา และ แบบทดสอบทักษะการพูด โดยรายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา ประกอบด้วยแผนการจัดประสบการณ์ การเล่านิทานสองภาษา และนิทานสองภาษา จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ 1. ผู้ชนะ 2. เด็กชายปากกว้าง 3. ยานพาหนะน่ารู้ 4. ดินน้ำมันข้ามชั้น 5. กล้ายกกับแม่มดดำปี 6. หัวผักกาดใหญ่ยักษ์ 7. ปลาตัวใหญ่ 8. โตขึ้นหนูอยากเป็น ซึ่งการเล่าเรื่อง 1 เรื่องใช้เวลา 1 สัปดาห์ สื่อที่ใช้ประกอบนิทาน ประกอบด้วย หนังสือนิทาน หุ่นมือ กิจกรรม ลักษณะเนื้อหาและตัวละครไม่ซับซ้อน ภาษาเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย

2. แบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งดัดแปลงมาจาก แบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ของจุฑา สุกใส (2545) ซึ่งโครงสร้างประกอบด้วย สามารถพูดคำศัพท์จากภาพ พูดส่วนที่หายไปจากภาพ พูดตอบคำถามจากภาพ พูดแต่งประโยคจากภาพ และพูดแสดงความคิดเห็นจากภาพ และแบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยของ นงเยาว์ คลินิกฉาย (2543) มีลักษณะเป็นแบบวัดความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย โครงสร้างประกอบด้วย การบอกสิ่งของ การแต่งประโยคปากเปล่า และการเล่าเรื่อง ของเนื้อน้อสนับบุญ (2541) โครงสร้างประกอบด้วยความสามารถของเด็กในการบอกชื่อสิ่งของ การสร้างประโยคสมบูรณ์ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน) และการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ ได้นำมาดัดแปลงมีทั้งหมด 5 ตอน ได้แก่ การบอกชื่อสิ่งของ การบอกความแตกต่างระหว่างภาพบนกับภาพล่าง พูดตอบคำถามจากภาพ พูดแต่งประโยค พูดเล่าเรื่องจากภาพ มีจำนวนทั้งหมด 15 ข้อ ซึ่งคะแนนแบบทดสอบวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง และหลังการทดลองมีเกณฑ์การให้คะแนน ตามระดับคุณภาพ 0 1 2 3

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา

1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา เป็นแผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วว่า เป็นกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อพัฒนาการการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานและทฤษฎีพัฒนาการการพูดของเด็กปฐมวัย แนวการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและการเรียนรู้ภาษาที่สอง

1.2 ศึกษาคำศัพท์พื้นฐานที่เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 รู้จักจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีคำศัพท์จำนวน 241 คำ แต่ผู้วิจัยสอบถามจากครูผู้สอน จำนวน 10 คน พบว่าคำศัพท์ที่เด็กมักมีปัญหาในการสื่อสาร มีจำนวน 37 คำ ผู้วิจัยจึงเลือกนำคำศัพท์ จำนวน 8 เรื่องเกี่ยวกับ อวัยวะ ยานพาหนะ สิ่งของ ผัก ผลไม้ สถานที่ สัตว์ อาชีพ รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 37 คำ

1.3 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา 8 เรื่อง จำนวน 24 แผน ประกอบด้วยกิจกรรมการเล่านิทานด้วยภาพ กิจกรรมการเล่านิทานด้วยหุ่น กิจกรรมการเล่าเรื่องร่วมกัน กิจกรรมลงมือปฏิบัติ และธนาคารคำ ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีวัตถุประสงค์ และขั้นตอนกิจกรรม ดังนี้

1.3.1 กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา

1) กิจกรรมเล่านิทานหนังสือนิทาน

จุดประสงค์

1. เพื่อจูงใจเด็กและสร้างจินตนาการ โดยเฉพาะภาพที่เคลื่อนไหวไป

ตามลำดับภาพ

2. เพื่อจูงใจให้เด็กติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้อยากเห็น

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ช้่นนำ ก่อนเริ่มกิจกรรม ครูต้องสร้างความสนใจของเด็กด้วยการร้องเพลง เกม การเล่นนิ้วมือและการแสดงท่าทาง สนทนาซักถาม อย่งใดอย่างหนึ่งแล้วจึงชักชวนเด็ก ๆ ฟังนิทาน

2. ช้่นสอน ครูสร้างทักษะทางการพูดของเด็ก ๆ ด้วยการเล่านิทานโดยมีภาพเป็นสื่อ และเน้นคำศัพท์ที่ต้องการโดยการชี้ภาพประกอบ หลังจากนั้นจึงให้เด็ก ๆ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทานและร่วมกิจกรรม

3. ช้่นสรุป เด็ก ๆ นำเสนอผลงาน และสรุปการทำกิจกรรมร่วมกัน

2) กิจกรรมเล่านิทานด้วยหุ่น

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

2. เพื่อจูงใจให้เด็กติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้อยากเห็น

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ ก่อนเริ่มกิจกรรม ครูต้องสร้างความสนใจของเด็กด้วย การร้องเพลง เกม การเล่นนิ้วมือ และการแสดงท่าทาง สนทนาซักถาม อย่างไม่อย่างหนึ่งแล้วจึงชักชวนเด็ก ๆ ฟังนิทาน

2. ขั้นสอน ครูสร้างทักษะทางการพูดของเด็ก ๆ ด้วยการเล่านิทาน โดย ใช้หุ่น และเน้นคำศัพท์ที่ต้องการ โดยการใช้หุ่นในการดำเนินเรื่องและหลังจากนั้นจึงให้เด็ก ๆ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของนิทานและร่วมกิจกรรม

3. ขั้นสรุป เด็ก ๆ นำเสนอผลงาน และสรุปการทำกิจกรรมร่วมกัน

3) กิจกรรมการเล่าเรื่องร่วมกัน

จุดประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็ก
2. เพื่อให้เด็กฝึกพูดและการลำดับเรื่องราวของนิทาน

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ ก่อนเริ่มกิจกรรม ครูต้องสร้างความสนใจของเด็กด้วย การร้องเพลง เกม การเล่นนิ้วมือและการแสดงท่าทาง สนทนาซักถาม อย่างไม่อย่างหนึ่งแล้วจึงชักชวนเด็ก ๆ ฟังนิทาน

2. ขั้นสอน ครูสร้างทักษะทางการพูดของเด็ก ๆ ด้วยการเล่านิทานร่วมกัน โดยใช้ภาพประกอบในการเล่า ซึ่งครูเล่าก่อน 1 ประโยคหลังจากนั้นให้เด็กช่วยกันเล่าต่อจนจบเรื่อง

3. ขั้นสรุป ครูและเด็กร่วมกันสรุปนิทานร่วมกัน

4) กิจกรรมลงมือปฏิบัติ

จุดประสงค์

- ของผู้อื่น
1. เพื่อให้เด็กเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็น
 2. เพื่อให้เด็กพูดและอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
 3. เพื่อให้เด็กฟัง พูดและสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ช้่นนำ ก่อนเริ่มกิจกรรม ครูต้องสร้างความสนใจของเด็กด้วยการร้องเพลง เกม การเล่นนิ้วมือ และการแสดงท่าทาง สนทนาซักถาม อย่างไม่อย่างหนึ่งแล้วจึงชักชวนเด็ก ๆ ทำกิจกรรม
2. ช้่นสอน ครูอธิบาย สาธิต การทำกิจกรรมให้เด็กเข้าใจ
3. ช้่นสรุป เด็กร่วมกันสรุปการทำกิจกรรมร่วมกันและนำเสนอ

ผลงาน

1.3.2 กิจกรรมธนาคารคำ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กพูดและเรียนรู้คำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับ ผลไม้ อวัยวะ ยานพาหนะ สถานที่ต่าง ๆ ที่หนูรู้จัก ผัก สัตว์น้ำ อาชีพ

2. เพื่อให้เด็กฝึกพูดแต่งประโยคจากคำศัพท์ที่เรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ขั้นนำ ก่อนเริ่มกิจกรรม ครูต้องสร้างความสนใจของเด็กด้วยการทำกิจกรรมการวาดภาพ ระบายสี ตัดภาพคำศัพท์จากนิตยสาร แล้วจึงชักชวนเด็ก ๆ ทำกิจกรรม

2. ขั้นสอน เด็กพูดคำศัพท์จากภาพและฝึกพูดแต่งประโยคจากคำศัพท์ที่เรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์

3. ขั้นสรุป เด็กและครูร่วมกันสรุปคำศัพท์ที่เรียนรู้และฝากธนาคารคำ

1.4 สร้างนิทานสองภาษา จำนวน 8 เรื่อง

1.5 นำเนื้อเรื่องนิทาน ให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก) แปลเนื้อความเป็นภาษามลายู โดยผู้เชี่ยวชาญคนแรกแปลจากภาษาไทย เป็นภาษามลายูและผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ตรวจสอบภาษาอีกครั้ง

1.6 นำแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานสองภาษาและนิทานสองภาษา เสนอต่อคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบรายละเอียดของนิทานและภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย นำมาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.7 ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานสองภาษาและนิทานสองภาษา ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับกิจกรรมการเล่านิทาน และนิทานสองภาษา ให้สัมพันธ์กับเนื้อหา เวลาและกลุ่มตัวอย่าง

1.8 นำแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานสองภาษาและนิทานสองภาษา ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของ ผู้เชี่ยวชาญและเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.9 ผู้วิจัยสร้างสื่อประกอบการเล่านิทาน โดยเน้นให้สอดคล้องกับรูปแบบของตัวละคร
ในนิทาน สื่อที่ใช้ประกอบด้วย กระดานสำหรับเป็นฉาก และภาพตัวละคร **พื้น**และสื่อที่เป็นของจริง

1.10 ผู้วิจัยจัดดำเนินการ การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กิจกรรมการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาดังนี้

ครั้งที่	เรื่อง	วิธีเล่า/กิจกรรม	คำศัพท์
1	เด็กชายปากกว้าง	หนังสือภาพ	ปาก หู ตา จมูก
2	เด็กชายปากกว้าง	หุ่นกระดาษ	
3	เด็กชายปากกว้าง	กิจกรรมงานประดิษฐ์	
4	หัวผักกาดใหญ่ยักษ์	หนังสือภาพ	ผักกาด พริก มะเขือ ผักบุ้ง
5	หัวผักกาดใหญ่ยักษ์	หุ่นกระดาษ	กะแน้ กระหล่ำปลี
6	หัวผักกาดใหญ่ยักษ์	กิจกรรมประกอบอาหาร	
7	ยานพาหนะน่ารู้	หนังสือภาพ	รถ เรือ รถไฟ
8	ยานพาหนะน่ารู้	หุ่นชัก	
9	ยานพาหนะน่ารู้	กิจกรรมประดิษฐ์เศษวัสดุ	
10	ดินน้ำมันจำขัน	หนังสือภาพ	ตุ๊กตา สมุด ร่ม หนังสือ
11	ดินน้ำมันจำขัน	หุ่นกระดาษ	
12	ดินน้ำมันจำขัน	กิจกรรมบทบาทสมมติ	
13	กล้วยกับแม่מדคำปี	หนังสือภาพ	โรงเรียน บ้าน วัด ถนน ป่า
14	กล้วยกับแม่מדคำปี	หุ่นมือ	
15	กล้วยกับแม่מדคำปี	กิจกรรมแผนผังชุมชน	
16	ปลาตัวใหญ่	หนังสือภาพ	ปลา ปู เต่า กุ้ง
17	ปลาตัวใหญ่	หุ่นกระดาษ	
18	ปลาตัวใหญ่	กิจกรรมบทบาทสมมติ	
19	โตขึ้นหนูอยากเป็น	หนังสือภาพ	หมอ ตำรวจ ครู ช่างนา พ่อค้า
20	โตขึ้นหนูอยากเป็น	หุ่นมือ	
21	โตขึ้นหนูอยากเป็น	กิจกรรมบทบาทสมมติ	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ครั้งที่	เรื่อง	วิธีเล่ากิจกรรม	คำศัพท์
22	ผู้ชนะ	หนังสือภาพ	ส้ม กล้วย ฝรั่ง มะม่วง
23	ผู้ชนะ	หุ่นกระดาษ	มะละกอ ขนุน
24	ผู้ชนะ	กิจกรรมประกอบอาหาร	

1.11 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการนำแผนการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา ไปทดลองใช้ (Try Out) ยัง โรงเรียนบ้านสุเหร่า

1.12 นำแผนการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา ไปทดลองใช้ กับเด็กชั้น อนุบาลปีที่ 2 จำนวน 28 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในเรื่องการใช้ภาษาความเหมาะสมของเนื้อหาและสื่อ รวมทั้งระยะเวลาการทดลอง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินความพร้อมในการเรียน (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2539)

2. ศึกษาคู่มือดำเนินการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย (จุฬา สุโกไส, 2545) และคู่มือดำเนินการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย (นงเยาว์ คลินิกคณา, 2543) และคู่มือดำเนินการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย (เนื่อน้อง สันบุญ, 2541) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย

3. สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย จำนวน 1 ชุด มี 5 ตอน ตอนละ 5 ข้อ รวมเป็น 25 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1	การบอกชื่อสิ่งของ	5	ข้อ
ตอนที่ 2	การบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ	5	ข้อ
ตอนที่ 3	พุดตอบคำถามจากภาพ	5	ข้อ
ตอนที่ 4	พุดแต่งประโยคจากภาพ	5	ข้อ
ตอนที่ 5	พุดเล่าเรื่องจากภาพ	5	ข้อ

4. นำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย เสนอต่อที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นที่ศึกษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ในด้านความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. ดร.อุไรवास ปรีดีติลล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. นางสโรชา ประพฤติ ศึกษาพิเศษ สำนักงานการศึกษาสงขลาเขต 3

5. นำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย ชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 ½-6 ½ ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์ความยากง่าย(p) ระหว่าง 0.20 -0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป แล้วคัดเลือกข้อที่ดีไว้ใช้ในการทดสอบ จำนวน 5 ข้อ รวมเป็นจำนวน 25 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1	การบอกชื่อสิ่งของ	5	ข้อ
ตอนที่ 2	การบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ	5	ข้อ
ตอนที่ 3	พุดตอบคำถามจากภาพ	5	ข้อ
ตอนที่ 4	พุดแต่งประโยคจากภาพ	5	ข้อ
ตอนที่ 5	พุดเล่าเรื่องจากภาพ	5	ข้อ

6. นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จำนวนทั้งหมด 15 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 ซึ่งมีค่าสูงพอที่จะทำวิจัยได้

7. นำแบบทดสอบมาจัดทำสำเนาตามต้นฉบับจริง ใช้เป็นเครื่องมือในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แจ้งถึงอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดบ้านไร่ ตำบลป่าชิง อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลาสัปดาห์ก่อนดำเนินการทดลอง เพื่อป้องกันผลของการทดลองที่อาจเกิดจากสิ่งอื่นนอกเหนือไปจากการทำการทดลอง (ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และ สุภาพ ฉัตรภรณ์, 2545)

3. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) เพื่อวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยและดำเนินการทดลองโดยจัดกิจกรรมการใช้กิจกรรมการเล่นิทานสองภาษา ซึ่งทำการสอนในวัน วันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ ซึ่งในแต่ละสัปดาห์ผู้วิจัยใช้นิทาน 1 เรื่อง โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมประมาณ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง 30 นาที รวมทั้งสิ้น 8 เรื่อง

4. ภายหลังกการทดลอง 7 วัน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) โดยวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ชุดเดียวกับการทำ Pretest

5. เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว ผู้วิจัยนำ ข้อมูลจากแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ตารางที่ 2 แผนการทดลอง one-Group Pretest – Posttest Design

คะแนน	Treatment	คะแนน
O_1	X	O_2

O_1	แทน	คะแนนการวัดครั้งที่ 1
X	แทน	การจัดกิจกรรมการเล่นิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูด
O_2	แทน	คะแนนการวัดครั้งที่ 2

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

แผนการวิจัยครั้งนี้เริ่มปฏิบัติการตามขั้นตอนต่างๆ รวมทั้งสิ้น 4 เดือน โดยเริ่มจาก เดือน ธันวาคม 2551 ถึง มีนาคม 2552 ใช้ระยะเวลาการเก็บข้อมูล 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง 30 นาที ตั้งแต่ 09.00- 11.30 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

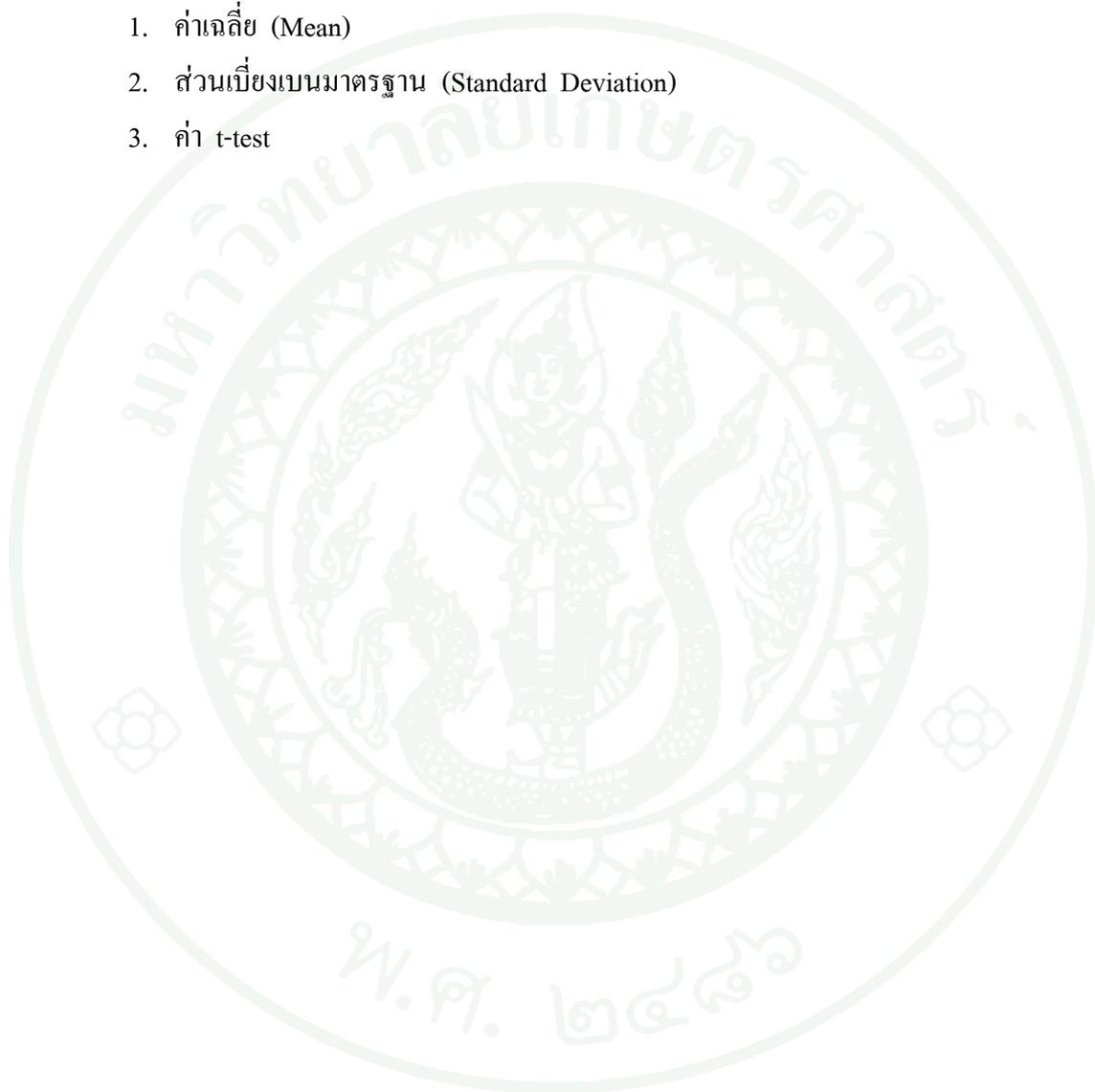
ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง และ หลังการทดลองมาให้คะแนนและตรวจสอบความถูกต้องและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

- นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองของเด็กกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของเด็กกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติ t-test แบบ Paired - Samples t-test
- ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ค่า t-test

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest)

(n = 28)

กลุ่มทดลอง	\bar{x}	S.D.	t	Sig
ก่อนการทดลอง	9.64	7.67	28.982	.000
หลังการทดลอง	45.21	4.53		

**P<.05

จากตารางเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของเด็กกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ก่อนการทดลองคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 9.64 และหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 45.21 เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้สถิติทางการทดสอบค่า t พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลองเด็กมีคะแนนทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ เด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองมีทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อ ทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

(n = 28)

ทักษะ	กลุ่มทดลอง	\bar{X}	S.D.	t	Sig
1. การบอกชื่อสิ่งของ	ก่อนการทดลอง	2.07	2.07	18.135	.00
	หลังการทดลอง	9.50	1.29	18.135	.00
2. การบอกคำศัพท์ที่ปรากฏ แตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ	ก่อนการทดลอง	2.03	2.20	18.135	.00
	หลังการทดลอง	9.75	0.52	17.945	.00
3. การพูดตอบคำถามจากภาพ	ก่อนการทดลอง	2.68	2.01	17.928	.00
	หลังการทดลอง	9.29	1.05	17.928	.00
4. การพูดแต่งประโยคจากภาพ	ก่อนการทดลอง	1.14	1.48	21.375	.00
	หลังการทดลอง	8.71	1.67	21.375	.00
5. การพูดเล่าเรื่องจากภาพ	ก่อนการทดลอง	1.71	1.72	22.325	.00
	หลังการทดลอง	7.96	1.69	22.325	.00

**P<.05

จากตารางผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา ที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ทักษะการบอกชื่อ สิ่งของ ก่อนการทดลองคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 2.07 และหลังการ ทดลอง คะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 9.50 ทักษะการบอกคำศัพท์ที่ปรากฏ แตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ ก่อนการทดลองคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 2.03 และหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 9.75 ทักษะการพูดตอบ คำถามจากภาพ ก่อนการทดลองคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 2.68 และ หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 9.29 ทักษะการแต่งประโยค จากภาพ ก่อนการทดลองคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 1.14 และหลังการ ทดลอง คะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 8.71 ทักษะการเล่าเรื่องจากภาพ ก่อนการ ทดลองคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 1.17 และหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ย

ทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 7.96 เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้สถิติทางการทดสอบค่า t พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลองเด็กมีคะแนนทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ เด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองมีทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และสังเกต

1. ในขณะที่เด็กทำแบบวัดผลประเมินผล

จากการสังเกตทักษะการพูด โดยใช้แบบวัดความสามารถทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนการใช้กิจกรรมการเล่นิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ผลปรากฏว่า มีเด็กจำนวน 10 คน ไม่สามารถสื่อสารให้เข้าใจกับครูผู้สอนได้ และแสดงพฤติกรรม ร้องไห้ ประมาณ 8 คน จึงทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลเด็กกลุ่มนั้นได้

ผลปรากฏว่า เด็กเข้าใจคำถามและสามารถตอบเป็นภาษามลายูได้แต่ตอบเป็นภาษาไทยไม่ได้ ทำให้ทราบว่าสิ่งที่เด็กตอบคำถามไม่ได้ และร้องไห้ นั้นเป็นเพราะเด็กไม่สามารถตอบเป็นภาษาไทยได้ จึงเกิดความกังวล ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ท่าทางหรือสิ่งของประกอบการบรรยายควบคู่การใช้ภาษามลายู โดยการเทียบคำศัพท์ และพูดซ้ำ ๆ ซัก ๆ ในการสื่อความหมายให้เด็กเข้าใจภาษามากยิ่งขึ้น พูดซ้ำๆ ซ้ำๆ เน้นชี้ในสิ่งที่กำลังพูดในคำศัพท์ในบางคำที่เด็กไม่เข้าใจผู้วิจัยพยายาม หภาพของจริง มาประกอบในการพูดและชี้ในสิ่งที่พูด เพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

หลังการทดสอบหลังเรียนเด็กที่ร้องไห้และไม่สามารถตอบคำถามได้ สามารถพูดและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับเพื่อนและครูได้ ตามพัฒนาการของแต่ละคน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนในระยะเวลาสัปดาห์ที่ 1 เด็กที่ไม่สามารถพูดและสื่อสารเป็นภาษาไทยได้ ไม่รวมกิจกรรม และแสดงพฤติกรรมในขณะที่เรียน เช่น นั่งสงบเงียบ และไม่รวมกิจกรรม หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพฤติกรรมเด็กจะค่อยๆเปลี่ยนแปลง เริ่ม

สนใจแสดงความกระตือรือร้น อยากเรียนรู้ ตั้งใจเรียนมากขึ้นไป และ 3 สัปดาห์ ต่อมาเริ่มอาสา ออกมาทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน มีความพยายามในการพูด มีความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้ โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติ จะสนใจเป็นพิเศษ

3. การใช้ภาษาและคำในภาษาไทย

การใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เด็กใช้ภาษามลายูพูดคุยกับเพื่อนตลอด ยกเว้นเวลาที่เด็กพูดกับครูผู้สอนเด็กจะพูดภาษาไทย พบว่า ในแต่ละวันเด็กพูดภาษาไทยน้อยมาก และคำในภาษาไทยที่เด็กสับสน และใช้ภาษาผิด ออกเสียงผิด สิ่งที่พบในการใช้ภาษา และคำในภาษาไทยของเด็กมีดังนี้

1. คำที่เด็กเกิดความสับสน เข้าใจความหมายผิด เช่น เรียก “กระดาษ” เรียกว่าเป็น “กระดาษน” เรียก “ตุ๊กตา” เรียกว่าเป็น “ตุ๊ก หรือ ตุ๊กกะตา เรียก “มะนาว” เรียกว่าเป็น “น้ำส้ม”
2. คำที่เด็กใช้สรรพนามผิด กล่าวคือ เด็กเรียกครู เพื่อน หรือคนอื่นๆ ใช้สรรพนาม คำว่า มัน หรือ ตัวนั้น ส่วนสิ่งของต่างๆ เรียกเขา
3. คำที่เด็กออกเสียงผิด ที่มักพบบ่อยๆ เช่น คน เป็น กน ,ชอบ เป็น จ้อบ ,สอน เป็น สอม
4. คำที่เด็กไม่รู้จำความหมาย หรือไม่เข้าใจส่วนใหญ่เป็นประเภทคำสั่งและคำสั่ง ยกที่มีลักษณะเป็นนามธรรมและสิ่งของที่ไม่รู้จำ มักคุ้น

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิจัยเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ดังนี้

จากคะแนนหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง พบว่า คะแนนของเด็กปฐมวัยหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทาน

สองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เมื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ในแต่ละทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ย การบอกชื่อสิ่งของ การบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ การพูดตอบคำถามจากภาพ การพูดแต่งประโยคจากภาพ การพูดเล่าเรื่องจากภาพ หลังการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสูงกว่าก่อนทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา เท่ากับ 9.64 และหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา เท่ากับ 45.21

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาสามารถพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 3 แก่เด็กได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิทานเป็นตำราของเด็กปฐมวัย เด็กสามารถเรียนรู้คำศัพท์และประสบการณ์จากนิทาน เพราะนิทานเป็นสื่อที่ใช้ในการสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็กที่สามารถเรียนรู้จากนิทาน เรียนรู้ภาษาสร้างจินตนาการ ทำให้เกิดการสร้างความพร้อมในการอ่าน การพูดและการสื่อสารกับบุคคลอื่น (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2548) นิทานเป็นสื่อที่เด็กชื่นชอบและสามารถเรียกความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี เพราะโดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ชอบฟังนิทาน กิจกรรมการเล่านิทานจึงเป็นกิจกรรมที่เด็กชอบ นิทานจึงเปรียบเสมือนสิ่งเร้าที่ทำให้เด็กสนใจ ซึ่งความสนใจนี้เป็นแรงจูงใจภายในที่มีอำนาจผลักดันให้ผู้เรียนเกิดความใคร่รู้ ใคร่เรียน นำไปสู่ความงอกงามทางปัญญาและพัฒนาในทุกด้าน (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2541) ครูจึงสอดแทรกเนื้อหาและข้อความที่ต้องการสอนเด็กลงไปนิทานตามจุดประสงค์ที่ต้องทงได้ เป็นการเรียนรู้แบบแทรกซึม(ขวัญนุช บุญยู่สง 2545) การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา มุ่งให้เด็กพัฒนาทักษะการพูด โดยเด็กฟังนิทานเป็นสองภาษาเพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องในนิทาน และเรียนรู้คำศัพท์ควบคู่กับกิจกรรมธนาคารคำ และกิจกรรมลงมือปฏิบัติ ซึ่งเด็กได้พูดคุยและแสดงความคิดเห็นและสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งนี้กิจกรรมในการเล่านิทานเป็น สิ่งสำคัญในการส่งเสริมเด็กให้เกิดการพัฒนาทางภาษาที่ดีมาก และวิธีการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบของผู้วิจัยใช้กิจกรรมการเล่านิทานผู้วิจัยเน้นหลักการที่สำคัญ คือ เป็นการจัดประสบการณ์ตรงเปิดโอกาสให้เด็กมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กัน ฝึกการทำงานตามลำพังและการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางภาษาซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษา ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของจอห์น ดิวอี้ ที่ว่าเด็กเรียนรู้ได้ดีจากการกระทำ(Learning by doing) และเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ตรง การเปิดโอกาสให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่เป็นการพูดและการกระทำออกมาให้มากที่สุดจะส่งผลต่ออัตราการเรียนรู้ถึง

90 % (บำเพ็ญ การพานิชย์, 2539) ซึ่งการให้เด็กได้รับรู้สิ่งเร้าต่างๆ การให้เด็กมีประสบการณ์ที่กว้างขวางและให้เด็กลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง จะช่วยพัฒนาสติปัญญาพัฒนาสติปัญญาพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างดี (สิริมา ภิญ โยอนันตพงษ์, 2543) และการสอนภาษาที่ดี จะมีประโยชน์ถ้าได้จัดกิจกรรมสนุก ๆ ตามวัยของเด็กและขยายผลต่อจากสิ่งที่เด็กทำ (กิตติชาติ บุญเชื้อ และ อัญญมณี บุญเชื้อ, 2549)

การจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา ผู้วิจัยเป็นผู้เล่านิทานและเล่าร่วมกับผู้ปกครองเด็ก โดยใช้สองภาษา คือ ภาษาไทยกับมลายู ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อุบล เวียงสมุทร (2537) ซึ่งศึกษาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่นในจังหวัดภาคอีสาน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่เรียนรู้สองภาษาจะมีความพร้อมทางภาษาสูงกว่ากลุ่มเด็กที่ใช้ภาษากลางภาษาเดียว ซึ่งผู้วิจัย จัดบรรยายภาคการเล่าให้เป็นกันเอง ให้เด็กนั่งบนพื้นใกล้ ๆ ผู้วิจัย ซึ่งมีสอดคล้องกับ วรณี ศิริสุนทร(2542) กล่าวว่า การที่ครูเล่านิทานให้เด็กฟังนั้น ควรสร้างบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด ครูควรชวนเด็ก ๆ นั่งบนพื้นห้องในท่าที่เด็กชอบ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษา ผู้วิจัยใช้นิทานเป็นสื่อในการเล่านิทานสองภาษาโดยได้คัดเลือกนิทานและแต่งเพิ่มเติม โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เนื้อเรื่องและจำนวนตัวละคร ภาษาที่ใช้การดำเนินเรื่องสนุกสนาน น่าชวนติดตาม ซึ่งนิทานที่ผู้วิจัยเลือกมานี้ สร้างความสนใจให้กับเด็กเป็นอย่างดี สัมผัสจากกระหว่างการเล่านิทาน เด็กทุกคนตั้งใจฟังนิทานเป็นอย่างดีและ หลังการเล่านิทาน เด็กขอให้ผู้วิจัยให้เล่าซ้ำอีก การจัดกิจกรรม การเล่านิทานของผู้วิจัย เล่านิทานเรื่องละ 3 วัน โดยเปลี่ยนเทคนิคการเล่า ซึ่งมีความสอดคล้องกับ กิตติชาติ บุญเชื้อ และอัญญมณี บุญเชื้อ (2549) กล่าวว่า การอ่านนิทานซ้ำ ๆ เป็นการช่วยให้เด็กมีพัฒนาการใช้โครงสร้างของภาษา ซึ่งมีการวิจัยพบว่า การแลกเปลี่ยนสนทนาระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ในขณะที่ฟังนิทานที่คุ้นเคยมากขึ้น จะทำให้เกิดการเพ่งมองไปที่เนื้อหาของนิทานมากขึ้น ทำให้จำเรื่องได้และไม่ได้มุ่งสนใจแต่ตัวพฤติกรรมของตัวละครว่าใคร ทำอะไร แต่จะสนใจถามคำถามเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และความหมายของเนื้อเรื่องมากขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาสามารถพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยที่สนใจส่งเสริมและพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สามารถนำ

วิธีการใช้กิจกรรมการเล่นิทานสองภาษาให้กับเด็กปฐมวัยได้ โดยผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีโอกาสนำภาษาตามวัยของตน เพื่อให้พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

ประชากร

ประชากร เป็นเด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิง อายุ 5 ½-6 ½ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 15 โรงเรียน รวม 450 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิง อายุ 5 ½-6 ½ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดบ้านไร่ จำนวน 28 คน การเลือกสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากรายชื่อโรงเรียนให้ได้จำนวน 1 โรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 15 โรงเรียน เพื่อเป็นกลุ่มทดลอง โดยโรงเรียนที่จับสลากมีนักเรียนอนุบาลที่ 2 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 28 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. แผนการใช้กิจกรรมการเล่นิทานสองภาษาจำนวน 24 แผน
2. แบบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ตอน ได้แก่ การบอกชื่อสิ่งของการบอกความแตกต่างระหว่างภาพบนกับภาพล่าง การพูดตอบคำถามจากภาพ การพูดแต่งประโยค การพูดเล่าเรื่องจากภาพ มีจำนวนทั้งหมด 15 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาให้คะแนนและตรวจสอบความถูกต้องและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

1. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองของเด็กกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการใช้กิจกรรมการเล่นิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของเด็กกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบt-test แบบ Paired – Samples t-test
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ค่าเฉลี่ย

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ค่า t - test

ผลการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษามีทักษะการพูดภาษาไทยสูงขึ้น รวมมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะหลังจากได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. แผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นแผนการจัดประสบการณ์ประสบการณ์ที่ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย สามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ ในชั้นเรียนหรือ เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเล่านิทานให้แก่เด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นการนำไปสู่การพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยได้
2. การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ในสัปดาห์แรก ๆ ของการทดลองเด็กจะสามารถสื่อสารกับครูผู้สอนได้ แต่เด็กขาดทักษะการพูดสื่อความหมาย ดังนั้นครูผู้สอนควรเป็นผู้ที่มีความเข้าใจลักษณะของเด็กผู้จักรอคอยคำตอบ และควรใช้ภาษาท่าทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และสัญลักษณ์ต่างๆ ในการสื่อความหมายให้เด็กเข้าใจมากขึ้น
3. การใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง นอกจากจะส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กเกิดทักษะการพูดแล้ว ยังสามารถสอดแทรกข้อคิดหรือทักษะอื่น ๆ ให้กับเด็กได้ด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประยุคต์ของครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาโครงสร้างทางภาษาพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เช่น เรื่องลักษณะนาม การเรียงประโยค
2. ควรมีการศึกษาการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่เป็นภาษาถิ่นอื่นๆ ต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย
3. ควรมีการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เพื่อพัฒนาทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน
4. ควรศึกษาการใช้กิจกรรมอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กมลรัตน์ คะนองเดช 2542. พัฒนาการทางภาษากับการสอนภาษาเด็กต่างวัฒนธรรมยะลา: สถาบันราชภัฏยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา.
- กิตติวดี บุญชื้อ และอัญญมณี บุญชื้อ 2549. สอนภาษาอย่างไรให้ลูกเก่ง กรุงเทพมหานคร สาราเด็ก.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2541. การเล่านิทาน. การศึกษาปฐมวัย 2 (2): 10-19.
- _____. 2548. การเลือกนิทานสอนเด็ก. วารสารการศึกษาปฐมวัย 9 (1): 30-37.
- เกริก ยूनพันธ์. 2539. การเล่านิทาน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ขวัญนุช บุญชูสง. 2545. การส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยการเล่านิทานคณิต. ปรินญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ครุรักษ์ ภิมรัมย์รักษ์. 2540. นักเล่านิทานสร้างผู้อ่าน. สารพัฒนาหลักสูตร. 16 (130) : 44-47.
- จิตต์ โชติอุทัย. 2535. การสอนฟังพูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สองแบบบูรณาการสำหรับผู้เริ่มเรียนที่พูดภาษามลายู. สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 2 จังหวัดยะลา.
- จุฑา สุกใส. 2545. ผลของการจัดกิจกรรมท่องคำคล้องจองแบบมีความหมายที่มีต่อพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุฬารัตน์ อินนุพัฒน์. 2543. พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นมุมบล็อก. ปรินญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชลาริป์ สมานิโต. 2549. การพัฒนาภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นางเยาว์ คลินิกคลาย. 2543. ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยการใช้เพลงประกอบปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นภเนตร ชรรณบวร. 2544. การประเมินผลผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา ประพฤติกิจ. 2539. การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.

เนื่อน้อง สันับบุญ. 2541. ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นิทาน. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521. เอกสารประกอบการสอน สถิติการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บำเพ็ญ การพาณิชย์. 2539. พัฒนาการอ่านเขียนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมสนทนาประกอบกิจกรรมการอ่าน. ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปรีดา ปัญญาจันทร์. 2544. เล่นิทานอย่างไรให้สนุก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แพรว

พรพิไล เลิศวิชา และ อัครภูมิ จารุภากร. 2550. สมองวัยเริ่มเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์.

พัฒนา ชัชพงศ์. 2535. “การเตรียมเด็กให้สงบ.” ใน เอกสารประกอบการอบรม. หน้า 8 – 12. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ นัฏราภรณ์. 2545. การออกแบบการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภารดี ศรีประยูร. 2542. รูปแบบการเล่านิทานทางโทรทัศน์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่2. ปรินิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

มยุรี เฟ็งสวัสดิ์. 2544. ผลของการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติต่อพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาท้องถิ่น. ปรินิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย. สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เยาวพา เดชะคุปต์. 2542. กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาพระบรรทมพิมพ์.

วาโร เฟ็งสวัสดิ์. 2544. การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม. 2541. พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญพัฒนา.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. 2540. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 1 แนวคิดเชิงทฤษฎี-วัยเด็กตอนกลาง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สนอง สุทธาอามาตย์. 2545. ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร. ปรินิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมใจ บุญอุรพิภิญโญ. 2539. นิทานสำหรับเด็ก. การศึกษากทม. 20: 7-10.

สมศักดิ์ ปริบูรณ์. 2542. นิทานความสำคัญและประโยชน์. สถาบันราชภัฏจอมบึง. 2 : 47-64.

สมศรี แสงธนู. 2545. ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการวาดภาพบนทรายเปรียบเทียบครูปให้การเสริมแรง. ปรินิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมาพร สามเตี้ย. 2545. พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่น
เกมทางภาษา. ปรินญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย ,
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2549. “ภาษาแม่” ฤกษ์แห่งความสมานฉันท์. ผู้จัดการ
(19 มิถุนายน 2549) : 19.

สุภาวดี ศรีวรรณนะ. 2542. พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม. นครสวรรค์:
เจ.กรุ๊ปแอนด์เวอร์ไทซิ่ง/อินทนนท์ การพิมพ์.

เสาวลักษณ์ สมวงษ์. 2545. ผลของการใช้กิจกรรมการเล่นิทานสองภาษาที่มีต่อความสามารถ
ในการใช้ภาษาไทยของเด็กวัยอนุบาลที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาที่หนึ่ง. วิทยานิพนธ์
คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรวรรณ วงศ์คำชู. 2542. การพัฒนาโปรแกรมการเพิ่มการเรียนรู้สองภาษาเพื่อส่งเสริม
ความสามารถทางการพูดภาษากลางและภาษาถิ่นเหนือของเด็กวัยอนุบาลวิทยานิพนธ์
คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุบล เวียงสุวรรณ. 2537. ความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การ
เล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่ภาษาถิ่นและเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง. ปรินญานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย , มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.

Simpson.T. 1998. **Characteristic of Oral Language used by Selected Four-Years Old in
Story Retellings.** Missouri: University of Missouri-Columbia.

Jalongo. M. 2000. **Early Childhood Language Arts.** Boston: Allyn and Bacon.

Bhatia. T.K. and Richie, W.C. 1999. **The Bilingual child: Some Issues and Perspectives.** In
W.C. Ritchie & T.K. Bhatia (eds.), *Handbook of Child Language Acquisition.* San
Diego: Academic Press.

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาที่มีต่อทักษะการพูด
ของเด็กปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

หน่วย ผลไม้

แนวคิด ผลไม้มีหลายชนิด แต่ละชนิดมีลักษณะแตกต่างกันทั้งในด้านรูปร่าง ลักษณะ ผิว รสชาติ และชื่อเรียกแตกต่างกัน ได้แก่ กล้วย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน

คำศัพท์ที่ใช้ คำศัพท์เกี่ยวกับผลไม้ ได้แก่ กล้วย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กพูดคำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับผลไม้ได้
2. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตนในการฟังนิทานได้
3. เพื่อให้เด็กฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้มากกว่า 3 ขั้นตอน
4. เพื่อให้เด็กบอกลักษณะ ขนาด รูปร่าง ลักษณะผิวและรสชาติของผลไม้ได้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. เน้นให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาจากการฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เป็นผู้คิดวางแผนออกแบบกิจกรรมด้วยตนเอง โดยมีครูคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ
2. ครูเปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับผลไม้ในลักษณะต่าง ๆ อย่างเต็มที่ และเรียนรู้ที่จะถ่ายทอดความคิดผ่านกิจกรรม

สาระที่เด็กควรรู้	ประสบการณ์สำคัญ
<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-bottom: 10px;"> <p>ผลไม้มีหลากหลายชนิด แต่ละชนิดมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน ได้แก่ กล้วย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน</p> </div> <div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;"> <p>↑</p> <p>ผลไม้</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; width: 45%;"> <p>ผลไม้แต่ละชนิดมีลักษณะแตกต่างกันทั้งในด้าน ขนาด รูปร่าง ลักษณะ ผิว และรสชาติแตกต่างกัน</p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; width: 45%;"> <p>การขำผลไม้ เป็นการนำเอาผลไม้ชนิดต่างๆ มาปรุงรส โดยการใส่น้ำปลา น้ำตาล พริกเกลือ ซึ่งนับว่าเป็นการนำผลไม้มารับประทานได้อีกวิธีหนึ่งจากหลาย ๆ วิธี</p> </div> </div>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การฟังเรื่องราวนิทาน 2. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด 3. การร้องเพลง 4. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ 5. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น 6. การวางแผน ตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติ

กิจกรรมหลักประจำวัน

วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3
<ol style="list-style-type: none"> 1. การเล่านิทานด้วยภาพ เรื่อง ผู้ชนะ 2. ธนาคารคำเกี่ยวกับผลไม้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเล่าด้วยหุ่นกระดาษ เรื่อง ผู้ชนะ 2. ทบทวนธนาคารคำ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเล่าเรื่องร่วมกัน เรื่อง ผู้ชนะ 2. กิจกรรมประกอบอาหาร (ขำผลไม้) 3. ทบทวนธนาคารคำ (เพิ่มกิจกรรมให้เด็กฝึกพูดประโยคจากคำศัพท์พื้นฐาน)

กิจกรรมการเล่านิทาน 2 ภาษา เรื่อง ผู้ชนะ วันที่ 1

ชั้น อนุบาล 2

โรงเรียน

วัดบ้านไร่

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เด็กพุดคำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับผลไม้ได้
2. เด็กปฏิบัติตนในการฟังนิทานได้
3. เด็กปฏิบัติตามคำสั่งได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้

ผลไม้มีหลากหลายชนิด แต่ละชนิดมี ชื่อเรียกที่แตกต่างกัน ได้แก่ กกล้วย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน

คำศัพท์พื้นฐานที่เด็กควรรู้เกี่ยวกับผลไม้ ได้แก่ กกล้วย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน

ประสบการณ์สำคัญ

1. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
2. การฟังเรื่องราวนิทาน
3. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
4. การร้องเพลง

กิจกรรมและเสริมประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบ เพลง “แอบเปิด มะละกอ กล้วย ส้ม”

ขั้นสอน

2. ครูและนักเรียนสร้างข้อตกลงร่วมกันในการฟังนิทาน(ตัวอย่างเช่น ไม่พูดคุยขณะฟังนิทาน , ตั้งใจฟังนิทาน , ไม่เล่นขณะฟังนิทาน)
3. ครูเล่านิทานสองภาษา เรื่อง ผู้ชนะ (ใช้หนังสือภาพ) โดยครูคนที่ 1 เล่านิทานโดยใช้ภาษาไทยเล่าก่อนและครูคนที่2 เล่านิทานในหน้าเดียวกันโดยใช้ภาษามลายู สลับกันจนจบทั้งเล่ม
4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา เนื้อเรื่องจากนิทาน เช่น
 - เด็กชอบตัวละครตัวใดมากที่สุด เพราะอะไร
 - ชื่อผลไม้ในนิทานมีอะไรบ้าง
 - ขนมอะไรบ้างที่ทำจากผลไม้ (ครูให้เด็กดูตัวอย่างและชิมรสชาติ)
5. ครูให้เด็กดูผลไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น กล้วย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน และเด็กบอกชื่อผลไม้ที่ครูกำหนดพร้อมกัน
6. เด็กหยิบผลไม้ที่ตนเองชอบ คนละ 1 ชนิด พร้อมทั้งบอกชื่อผลไม้ชิ้นๆ
7. ครูจัดกิจกรรมธนาคารคำ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- ครูแจกนิยายสารที่มีรูปผลไม้ ให้เด็กเลือกตัดรูปผลไม้ที่ตนเองชอบ คนละ 1 ภาพ และนำภาพผลไม้ติดบนกระดาษแข็ง
- ครูจัดกิจกรรมธนาคารคำ โดยให้ตัวแทนเด็กนำบัตรภาพผลไม้มาฝาก ธนาคารคำ และเด็กร่วมกันพูดคำศัพท์จากธนาคารคำ

ขั้นสรุป

8. เด็กสรุปการทำกิจกรรมร่วมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. เพลง “แอปเปิ้ล มะละกอ กล้วย ส้ม”
2. นิทานสองภาษา เรื่อง ผู้ชนะ
3. ผลไม้ชนิดต่าง ๆ
4. ขนมหที่ทำจากผลไม้
5. รูปผลไม้จากนิยายสารต่าง ๆ
6. กระดาษแข็ง
7. กาว
8. กรรไกร
9. ธนาคารคำ

ประเมินผล

1. สังเกตการพูดคำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับผลไม้
2. สังเกตการปฏิบัติตนในการฟังนิทาน
3. สังเกตการปฏิบัติตามคำสั่ง

กิจกรรมการเล่านิทาน 2 ภาษา เรื่อง ผู้ชนะ วันที่ 2

ชั้น อนุบาล 2

โรงเรียน

วัดบ้านไร่

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เด็กพูดคำศัพท์จากภาพเกี่ยวกับผลไม้ได้ถูกต้อง
2. เด็กบอกลักษณะ ขนาดรูปร่าง ลักษณะผิว และรสชาติของผลไม้ได้
3. เด็กปฏิบัติตนในการฟังนิทานได้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้

ผลไม้แต่ละชนิดมีลักษณะแตกต่างกันทั้งในด้าน ขนาดรูปร่าง ลักษณะ ผิว และรสชาติแตกต่างกัน

คำศัพท์พื้นฐานที่เด็กควรรู้เกี่ยวกับผลไม้ ได้แก่ กล้วย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน

ประสบการณ์สำคัญ

1. การฟังเรื่องราวนิทาน
2. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด
3. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
4. การร้องเพลง

กิจกรรมและประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูและเด็กร่วมกันร้อง เพลง “แดงโมผลใหญ่” และแสดงท่าทางประกอบการเคลื่อนไหว

ขั้นสอน

2. ครูและนักเรียนสร้างข้อตกลงร่วมกันในการฟังนิทาน (ตัวอย่างเช่น ไม่พูดคุยขณะฟังนิทาน , ตั้งใจฟังนิทาน , ไม่เล่นขณะฟังนิทาน)
3. ครูเล่านิทานสองภาษา เรื่อง ผู้ชนะ (ใช้หุ่น) โดยครูคนที่ 1 เล่านิทานโดยใช้ภาษาไทยเล่าก่อนและครูคนที่ 2 เล่านิทานในหน้าเดียวกัน โดยใช้ภาษามลายู สลับกันจนจบทั้งเล่ม
4. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา เนื้อเรื่องจากนิทาน เช่น
 - ชื่อผลไม้ในนิทานมีอะไรบ้าง
 - ผลไม้อะไรบ้างที่มีสีเขียว, สีแดง, ส้ม ฯลฯ
5. ครูนำผลไม้วางบนโต๊ะ (กล้วย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน)
6. ครูให้เด็กหยิบผลไม้ชิม สังเกตและบอกลักษณะรสชาติของผลไม้ชนิดนั้น
7. ครูจัดกิจกรรมธนาคารคำ โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - เด็กทบทวนธนาคารคำโดย ครูหยิบบัตรภาพผลไม้ที่ละภาพให้เด็กพูดคำศัพท์จากภาพพร้อมกัน

- ครูแจกบัตรภาพให้เด็กคนละ 1 ภาพ ให้เด็กแต่ละคนพูดคำศัพท์จากภาพ

ขั้นสรุป

8. เด็กสรุปการทำกิจกรรมร่วมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง ผู้ชนะ
2. หุ่น
3. ผลไม้
4. บัตรภาพผลไม้
5. บัตรคำ
6. เพลง “แดงโมผลใหญ่”

ประเมินผล

1. สังเกตการพูดคำศัพท์จากภาพเกี่ยวกับผลไม้
2. สังเกตบอกลักษณะ ขนาดรูปร่าง ลักษณะผิว และรสชาติของผลไม้
3. สังเกตการปฏิบัติตนในการฟังนิทาน

กิจกรรมการเล่านิทาน 2 ภาษา เรื่อง ผู้ชนะ วันที่ 3

ชั้น อนุบาล 2

โรงเรียน

วัดบ้านไร่

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เด็กพูดคำศัพท์เกี่ยวกับผลไม้ได้
2. เด็กพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และในสถานการณ์ต่างๆ ได้
2. เด็กฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้มากกว่า 3 ขั้นตอน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้

การนำผลไม้ เป็นการนำเอาผลไม้ชนิดต่าง ๆ มาปรุงรส โดยการใส่น้ำปลา น้ำตาล พริกเกลือ ซึ่งนับว่าเป็นการนำผลไม้มารับประทานได้อีกวิธีหนึ่งจากหลาย ๆ วิธี

คำศัพท์พื้นฐานที่เด็กควรรู้เกี่ยวกับ ผลไม้ ได้แก่ ก้อย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน

ประสบการณ์สำคัญ

1. การแสดงความรู้สึกร่วมกับการพูด
2. การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. การวางแผน ตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติ
4. การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

กิจกรรมและประสบการณ์

ขั้นนำ

1. ครูและเด็กร่วมกันเล่นเกมจ่ายตลาด

ขั้นสอน

2. ครูและนักเรียนสร้างข้อตกลงร่วมกันในการฟังนิทาน(ตัวอย่างเช่น ไม่พูดคุยขณะฟังนิทาน , ตั้งใจฟังนิทาน , ไม่เล่นขณะฟังนิทาน)
3. เด็กและครูเล่านิทานร่วมกัน เรื่อง ผู้ชนะ โดยให้เด็กผลัดกันเล่าคนละ 1 ประโยค
4. ครูจัดกิจกรรมธนาคารคำ โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - ครูและเด็กทบทวนธนาคารคำ โดย ครูหยิบบัตรภาพทีละภาพให้เด็กพูดคำศัพท์จากภาพ
 - เด็กฝึกพูดประโยคจากคำศัพท์พื้นฐาน โดยให้เด็กฝึกพูดประโยคจากบัตรภาพ ดังนี้
 - หนูชอบกินกล้วย
 - ผมชอบกินส้ม

(หมายเหตุ ตัวที่ขีดเส้นใต้เปลี่ยนได้ตามคำศัพท์พื้นฐาน)

5. ครูและเด็กร่วมกันสนทนา ถึงวิธีการรับประทานผลไม้ การย่ำผลไม้ เช่น
 - เด็กคิดว่า ผลไม้สามารถนำไปทำอาหารอะไรได้บ้าง
 - เด็กลองจินตนาการว่า ถ้าจะทำย่ำผลไม้ต้องทำอะไร มีส่วนผสมในการทำอาหาร และจะต้องเตรียมอะไรบ้าง

- ผลไม้ที่ใช้ในการยำจะสามารถใช้ผลไม้อะไรบ้าง

6. ครูสาธิต การยำผลไม้

7. แบ่งกลุ่มเด็กเป็นกลุ่ม 6 คน และให้สมาชิกภายในกลุ่มทบทวนวิธีการและขั้นตอนการทำ ยำผลไม้

8. เด็กแต่ละกลุ่มพูดวิธีการและขั้นตอนการยำผลไม้หน้าชั้นเรียน

9. ครูแจกอุปกรณ์ในการยำผลไม้

10. สมาชิกแต่ละกลุ่มทำยำผลไม้และร่วมกันรับประทานผลไม้ จัดเก็บอุปกรณ์ชั้นสรุป

11. เด็กสรุปการทำกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง ผู้ชนะ
2. เกมจ่ายตลาด
3. ผลไม้
4. ขนมหที่ทำจากผลไม้
5. ป้ายนิทรรศการ
6. ผลงานนักเรียน

ประเมินผล

1. การพูดคำศัพท์ผลไม้
2. พูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และในสถานการณ์ต่างๆ
3. การฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้มากกว่า 3 ขั้นตอน

ภาคผนวก (นิทาน/เพลง/เกม/อื่นๆ)

นิทาน

นิทานเรื่อง ผู้ชนะ

(ผู้แต่ง วัชรภรณ์ มากบุญศรี)

ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีกระท่อม ซึ่งมีคุณตาอาศัยอยู่แต่เพียงลำพัง บริเวณรอบ ๆ บ้านมีผลไม้มากมาย เช่น ฝรั่ง กล้วย มะม่วง มะละกอ คุณตาคุณยายผลไม้เป็นอย่างดี ผลไม้ของคุณตาจึงมีผลโตและรสชาติอร่อยกว่าสวนอื่น ๆ ในหมู่บ้าน “ ตื่น ๆ ทุกคนตื่น ตื่นเดี๋ยวนี้ ” เสียงดังก้องไปทั่วสวน “ พี่ส้มมีอะไรหรือจ๊ะ ” มะม่วงถามด้วยความสงสัย และบรรดาผลไม้ก็ทยอยออกมาดูเหตุการณ์

“ ข้าอยากทราบว่าในสวนแห่งนี้ ใครเก่งที่สุด ” เจ้าส้มถามด้วยความทะนงตัวว่าตนเอง เก่งที่สุด

“ ก็ข้าไง ” กล้วยพูดแทรกขึ้นมา แล้วทั้งสองก็ถกเถียงกัน จนในที่สุด ผู้เฒ่าขนุน ต้องออกมายุติปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการไต่ถามเรื่องราวที่เกิดขึ้น กับบรรดาผลไม้ในสวน ผู้เฒ่าขนุนพูดขึ้นว่า “เฮ้ย แบบนี้แล้วกันนะ เจ้าส้มกับเจ้ากล้วย ข้าจะจัดการแข่งหาผู้ชนะ โดยให้ผู้ที่คิดว่าเก่ง บอกว่าตนทำประโยชน์อะไรได้บ้าง ใครบอกได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ โดยให้เพื่อนๆผลไม้ช่วยกันตัดสิน

ข้า ชื่อ ส้ม ส้มมีหลายชนิด เช่น ส้มเขียวหวาน ส้มจุก ส้มจี๊ด ส้มทำขนมอร่อยๆได้หลายชนิด เค้กส้ม คุกกี้ส้ม พายส้ม และน้ำส้มคั้น แसनอร่อย ส้ม ประกอบด้วยวิตามินซี ส้มช่วยขับลม ช่วยย่อย ลดไข้และบำรุงร่างกายให้แข็งแรง น่อง ชื่อ กล้วย กล้วยมีหลายชนิด ทั้งกล้วยน้ำว้า กล้วยหอม กล้วยตานี กล้วยไข่ กล้วยหิน กล้วยนั้นดีมีประโยชน์ ผลกล้วยทำเป็นขนมกล้วย กล้วยบวชชี ไบกล้วยนำมา ห่อขนม ส่วนลำต้นและใบกล้วย ทำเป็นกระทง ก้านกล้วยนำมาประดิษฐ์เป็นของเล่น

ในที่สุด เวลาประชุมการตัดสินให้คะแนน เหล่าบรรดาเพื่อนผลไม้ ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกใครดี เพราะทั้งคู่มีคุณสมบัติเหมาะสม “ ฉันทว่าพี่ส้ม คือ ผู้ชนะ ” มะม่วงกล่าว “ ไม่จริงหรอกพี่กล้วยต่างหาก ควรเป็น ผู้ชนะ ” ฝรั่งพูดแทรกขึ้นมาฝรั่งและมะม่วงจึงทะเลาะกัน ทั้งสองได้รับบาดเจ็บ

ผู้เต่าส้มจึงเป็นผู้ยุติปัญหาที่เกิดขึ้น “ทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นผักหรือผลไม้ ต่างมีประโยชน์ทั้งสิ้น” พวกเราอาศัยอยู่ในสวนคุณตาพร้อมกัน เราควรรักและสามัคคีกันซิ

คำศัพท์ที่ใช้ คำศัพท์เกี่ยวกับผลไม้ ได้แก่ กล้วย ส้ม มะละกอ ฝรั่ง มะม่วง ขนุน

เพลง

เพลง “ แอ็บเปิ้ล มะละกอ กล้วย ส้ม ”

ไม่ทราบนามผู้แต่ง

แอ็บเปิ้ล แอ็บเปิ้ล แอ็บเปิ้ล มะละกอ มะละกอ มะละกอ
 กล้วย กล้วย กล้วย ส้ม ส้ม ส้ม
 แอ็บเปิ้ล มะละกอ กล้วย ส้ม

เพลงแตงโมผลใหญ่

ไม่ทราบนามผู้แต่ง

แตงโมผลใหญ่ แบ่งได้สองส่วน ส่วนหนึ่งให้เธอ ส่วนหนึ่งให้ฉัน
 แม่น้ำฮวงโห ไหลจากสวรรค์ ไหลผ่านบ้านฉัน ไหลไปบ้านเธอ

เกณฑ์การประเมิน

1. พุดและอ่านคำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับผลไม้

ระดับคุณภาพ 3 พุดคำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับผลไม้ได้มากกว่า 2 คำ

ระดับคุณภาพ 2 พุดคำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับผลไม้ได้ 2 คำ

ระดับคุณภาพ 1 พุดคำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับผลไม้ได้ 1 คำ

ระดับคุณภาพ 0 พุดคำศัพท์พื้นฐานเกี่ยวกับผลไม้ไม่ได้

2. ปฏิบัติตนในการฟังนิทาน

ระดับคุณภาพ 3 ปฏิบัติตนในการฟังนิทานได้เหมาะสม

ระดับคุณภาพ 2 ปฏิบัติตนในการฟังนิทานได้

ระดับคุณภาพ 1 ปฏิบัติตนในการฟังนิทานได้เป็นบางเวลา

ระดับคุณภาพ 0 ไม่สามารถปฏิบัติตนในการฟังนิทานได้

3. ฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้มากกว่า 3 ขั้นตอน

ระดับคุณภาพ 3 การฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้มากกว่า 3 ขั้นตอนด้วยตนเองอย่าง
มั่นใจถูกต้อง

ระดับคุณภาพ 2 การฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้มากกว่า 3 ขั้นตอนด้วยตนเอง แต่
ลังเล/ไม่มั่นใจ

ระดับคุณภาพ 1 การฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้ แต่ต้องมีครูหรือเพื่อนคอยช่วยเหลือ

ระดับคุณภาพ 0 ไม่สามารถฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้

4. บอกลักษณะ ขนาด รูปร่าง ลักษณะผิวและรสชาติของผลไม้

ระดับคุณภาพ 3 บอกลักษณะ ขนาด รูปร่าง ลักษณะผิวและรสชาติของผลไม้ได้
ถูกต้อง

ระดับคุณภาพ 2 บอกลักษณะ ขนาด รูปร่าง ลักษณะผิวและรสชาติของผลไม้ได้
แต่ลังเล/ไม่มั่นใจ

ระดับคุณภาพ 1 บอกลักษณะ ขนาด รูปร่าง ลักษณะผิวและรสชาติของผลไม้ได้เป็น
คำๆ/ไม่ตรงกับลักษณะ ขนาด รูปร่าง ลักษณะผิวและรสชาติ

ระดับคุณภาพ 0 ไม่สามารถบอกลักษณะ ขนาด รูปร่าง ลักษณะผิวและรสชาติของ
ผลไม้

ภาคผนวก ค
คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย
และตัวอย่างแบบทดสอบวัดทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย

คู่มือดำเนินการทดสอบทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้ใช้เพื่อทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 2 (อายุ 5 ½-6 ½ ปี) ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

2. ในการดำเนินการทดสอบให้มีผู้ดำเนินการทดสอบ 1 คน และผู้ช่วยดำเนินการทดสอบ 1 คน สำหรับดูแลอำนวยความสะดวกให้ผู้เข้ารับการทดสอบสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามคำอธิบายของผู้ดำเนินการทดสอบ

3. แบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัยมีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บอกชื่อสิ่งของ	5 ชิ้น
ตอนที่ 2 บอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ	5 ข้อ
ตอนที่ 3 พูดตอบคำถามจากภาพ	5 ข้อ
ตอนที่ 4 พูดแต่งประโยคจากภาพ	5 ข้อ
ตอนที่ 5 พูดเล่าเรื่องจากภาพ	5 ข้อ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบ ทั้งสิ้น คนละ 20 นาที

5. เกณฑ์ในการให้คะแนน

ตอนที่ 1 บอกชื่อสิ่งของ

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของได้ถูกต้อง 3-5 คำ

ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของได้มากกว่า 3 คำ

ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่พูดคำศัพท์จากภาพ/พูดได้ไม่ตรงกับความหมาย

ตอนที่ 2 บอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ ให้ข้อละ 2 คะแนน มีจำนวน 5 ข้อ

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ
3-5 รูปได้ถูกต้อง มั่นใจ

ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ
ได้ น้อยกว่า 3 รูป

ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่สามารถบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ
ภาพได้ / บอกคำศัพท์ไม่ตรงกับรูปภาพ

ตอนที่ 3 พูดยุทธคดีจากภาพให้ข้อละ 2 คะแนน มีจำนวน 5 ข้อ

หน้า แอ็บเปิด ข้อ ทูเรียน

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถพูดยุทธคดีได้ถูกต้อง 3 คำ

ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถพูดยุทธคดีได้ถูกต้อง 2 คำ

ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กสามารถพูดยุทธคดีได้ 1 คำ/ตอบไม่ตรงคำถาม

ข้อ มะละกอ

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถพูดยุทธคดีได้ถูกต้อง 3 คำ

ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถพูดยุทธคดีได้ถูกต้อง 2 คำ

ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กสามารถพูดยุทธคดีได้ 1 คำ/ตอบไม่ตรงคำถาม

หน้า มะม่วง ข้อ ชมพู

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถพูดยุทธคดีได้ถูกต้อง 2 คำ

ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถพูดยุทธคดีได้ถูกต้อง 1 คำ

ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดยุทธคดีได้/ตอบไม่ตรงคำถาม

ข้อ อุ่น

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถามได้ถูกต้อง 3 คำ

ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถามได้ถูกต้อง 1-2 คำ

ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดตอบคำถามได้/ตอบไม่ตรงคำถาม

หน้า สับประรด ข้อ กล้วย

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถามได้ถูกต้อง 3-4 คำ

ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถามได้ถูกต้อง 1-2 คำ

ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดตอบคำถามได้/ตอบไม่ตรงคำถาม

ตอนที่ 4 พูดแต่งประโยคจากภาพ ให้ข้อละ 1 คะแนน มีจำนวน 5 ข้อ

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถพูดแต่งประโยค (ประชาน กริยา กรรม) เกี่ยวกับ
เรื่องราวในรูปภาพได้อย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 2 ประโยค

ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถพูดแต่งประโยค (ประชาน กริยา กรรม) เกี่ยวกับ
เรื่องราวในรูปภาพได้อย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 1 ประโยค

ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดแต่งประโยค (ประชาน กริยา กรรม) / เด็กพูด
เรื่องราวไม่ตรงกับภาพที่กำหนดให้

ตอนที่ 5 พูดเล่าเรื่องจากภาพ ให้ข้อละ 2 คะแนน มีจำนวน 5 ข้อ

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถพูดเล่าเรื่อง 1 เรื่องจากภาพว่าเป็นภาพใคร ทำอะไร
ที่ไหน อย่างไร ได้ถูกต้องมั่นใจ ด้วยตนเอง

ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถพูดเล่าเรื่อง 1 เรื่องจากภาพว่าเป็นภาพใคร ทำอะไร
อย่างไรได้ โดยมีครูชี้แนะ

ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดเล่าเรื่องได้เด็กพูดเป็น คำ ๆ/เด็กพูดเล่าเรื่อง
ไม่ตรงกับภาพ ที่กำหนดให้

วิธีดำเนินการทดสอบ

1. ผู้ดำเนินการทดสอบเตรียมการก่อนทดสอบ ดังนี้

- 1.1 ตรวจสอบจำแนกแบบทดสอบให้ครบถ้วน
- 1.2 ศึกษาแบบทดสอบและคู่มือให้เข้าใจกระบวนการทั้งหมด จนสามารถใช้คำอธิบายได้ถูกต้อง
- 1.3 จัดสถานที่สอบให้อยู่ในสภาพที่สะดวกสบาย จัดโต๊ะ เก้าอี้ ให้เหมาะสมกับผู้เข้ารับการทดสอบ
- 1.4 เตรียมอุปกรณ์ในการสอบดังนี้
 - 1.4.1 แบบทดสอบและคู่มือทดสอบ อย่างละ 1 ชุด
 - 1.4.2 นาฬิกาที่มีความเที่ยงตรง 1 เรือน
 - 1.4.3 ปากกา หรือดินสอสำหรับจดบันทึกคะแนน
- 1.5 ก่อนทำการทดสอบจัดให้ผู้เข้ารับการทดสอบ ดื่มน้ำและเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อย
- 1.6 ผู้ดำเนินการทดสอบต้องแสดงความเป็นกันเอง ทำให้ผู้ทดสอบไม่กังวล มีความมั่นใจและร่วมมือทำแบบทดสอบเป็นอย่างดี
- 1.7 ผู้ดำเนินการทดสอบแนะนำ และอธิบายการทำแบบทดสอบให้เด็กเข้าใจอย่างชัดเจน

2. ดำเนินการทดสอบตามขั้นตอนดังนี้

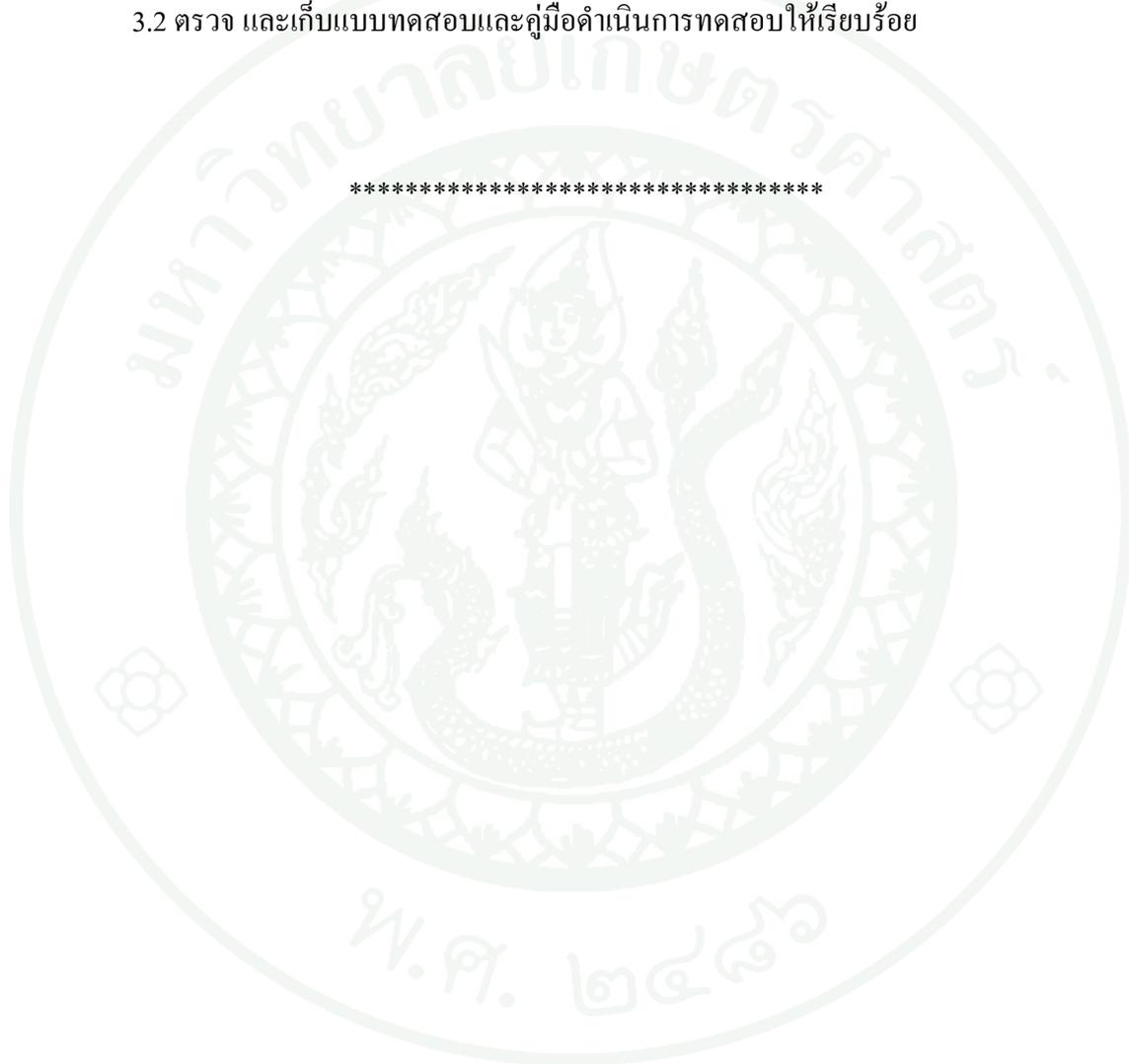
- 2.1 ดำเนินการทดสอบทีละแบบทดสอบ และทีละคนจนครบทุกคน
- 2.2 ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านคำสั่ง ข้อละ 2 ครั้ง

2.3 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ 1 แบบทดสอบให้ผู้รับการทดสอบพักประมาณ 5 นาที

3. เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ

3.1 ตรวจสอบชื่อ นามสกุล ของผู้เข้ารับการทดสอบให้ถูกต้อง

3.2 ตรวจสอบ และเก็บแบบทดสอบและคู่มือดำเนินการทดสอบให้เรียบร้อย

แบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย
(อายุ 5 ½-6 ½ ปี)

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 1 การบอกชื่อสิ่งของ (โดยใช้แบบของจริง/ของจำลอง จำนวน 5 ชิ้น)

จุดมุ่งหมาย

เพื่อทดสอบความสามารถทางด้านการพูดคำศัพท์จากภาพ

การให้คะแนน

ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของได้ถูกต้อง 3-5 คำ
ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งของได้น้อยกว่า 3 คำ
ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่พูดคำศัพท์จากภาพ/พูดได้ไม่ตรงกับ
ความหมาย

เวลาในการทำการทดสอบ

2 นาที

ลักษณะแบบทดสอบ

บอกชื่อสิ่งของ

จำนวนข้อสอบ

จำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบรายบุคคล
2. ให้เด็กสิ่งของแล้วพูดชื่อสิ่งของนั้นคืออะไร

ลำดับที่	ของจริง/ของจำลอง
1.	กะหล่ำปลี
2.	สมุด
3.	น้อยหน้า
4.	เต้า
5.	รถยนต์

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2 บอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ

จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบความสามารถบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ
การให้คะแนน	ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ 3-5 รูปได้ถูกต้อง มั่นใจ ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพได้ น้อยกว่า 3 รูป ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่สามารถบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพได้ / บอกคำศัพท์ไม่ตรงกับรูปภาพ
เวลาในการทำการทดสอบ	3 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	บอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ
จำนวนข้อสอบ	จำนวน 5 ข้อ
คำชี้แจง	1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบรายบุคคล 2. ให้เด็กดูภาพแล้วพูดตามข้อที่กำหนดให้
คำสั่ง	1. เด็กเปิดแบบทดสอบหน้า..... 2. ให้เด็กทำข้อ.....

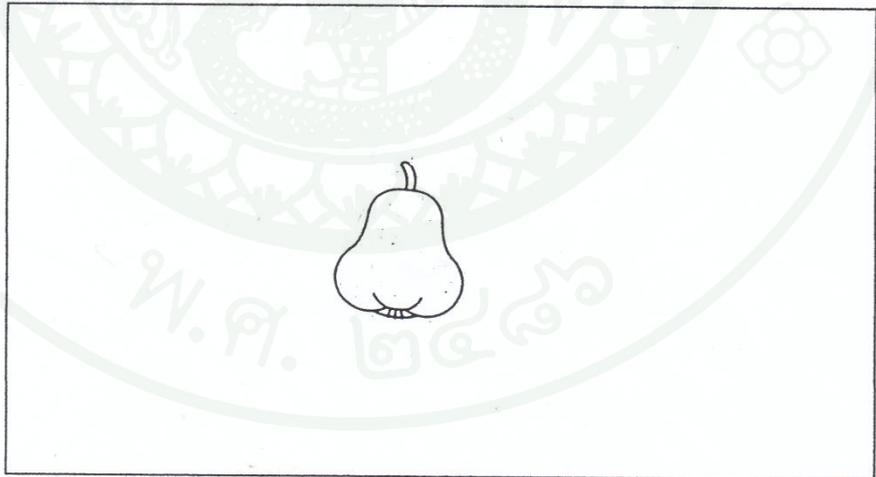
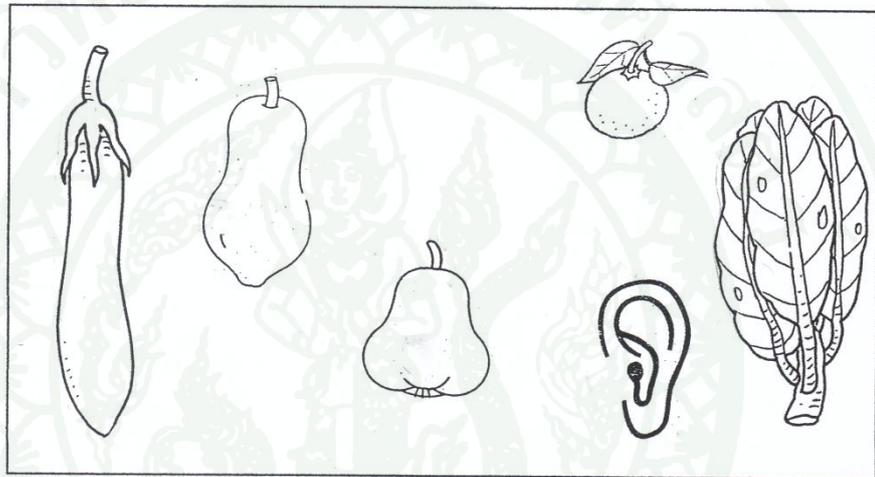
หน้า	ข้อ	ภาพที่หายไป
เปิด	มด	คะน้า มะเขือ มะละกอ ส้ม หู
หนู	ปลาฉลาม	ตำรวจ กล้วย กุ้ง ปลา เรือ
ปลา	ปลาหมึก	รถ ตา ปาก บ้าน มะม่วง
กวาง	กุ้ง	ชานา เต่า ปู รถไฟ หนังสือ
ไก่	นกฮูก	ผักกาดขาว พริก ร่ม โรงเรียน

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2
คำสั่ง

แบบทดสอบบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ

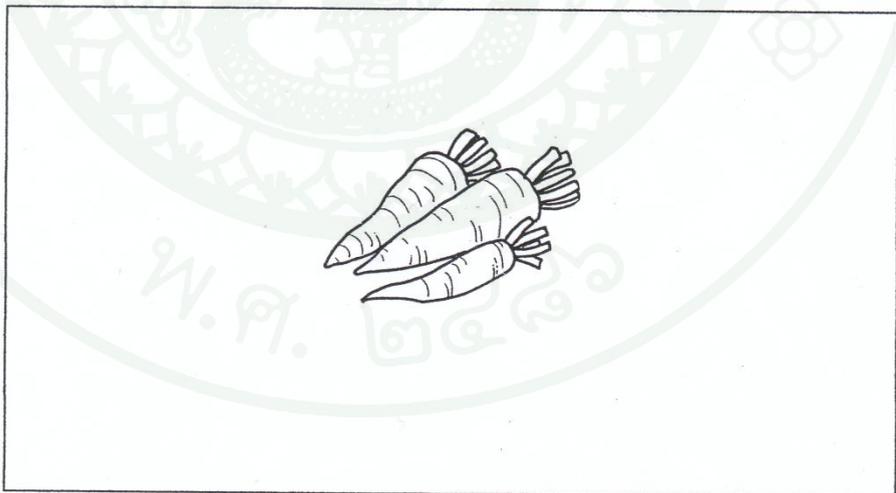
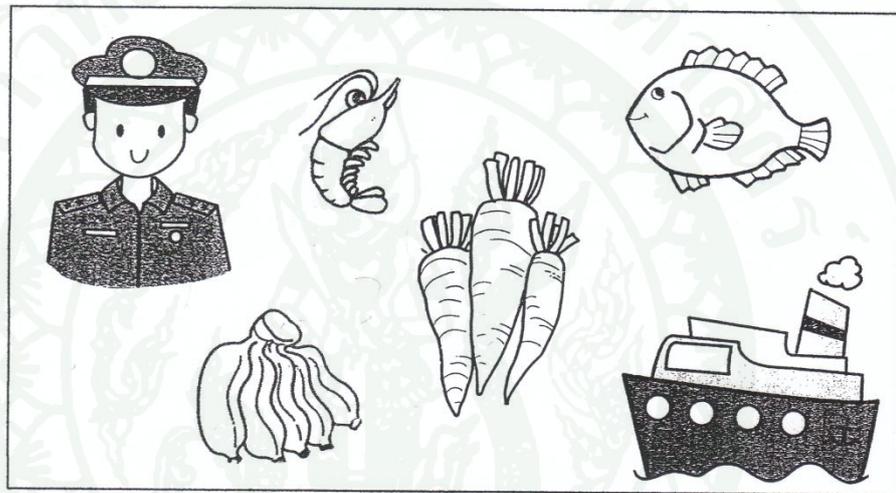

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2
คำสั่ง

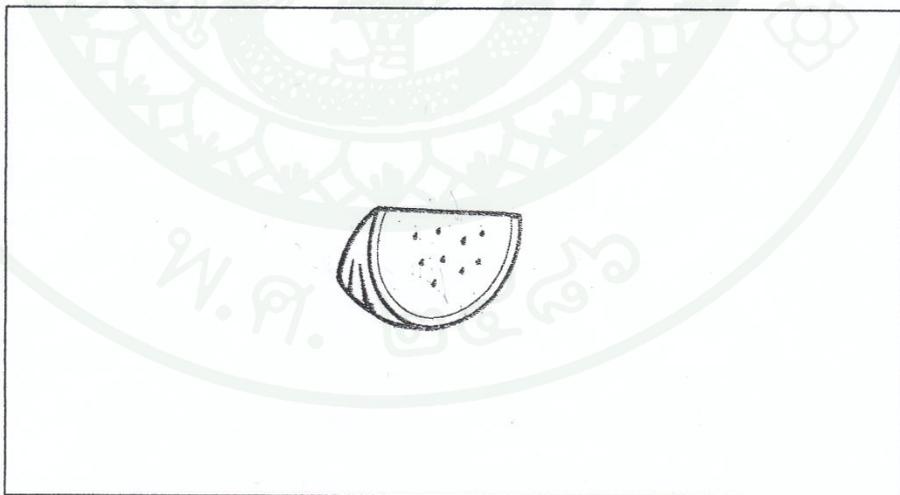
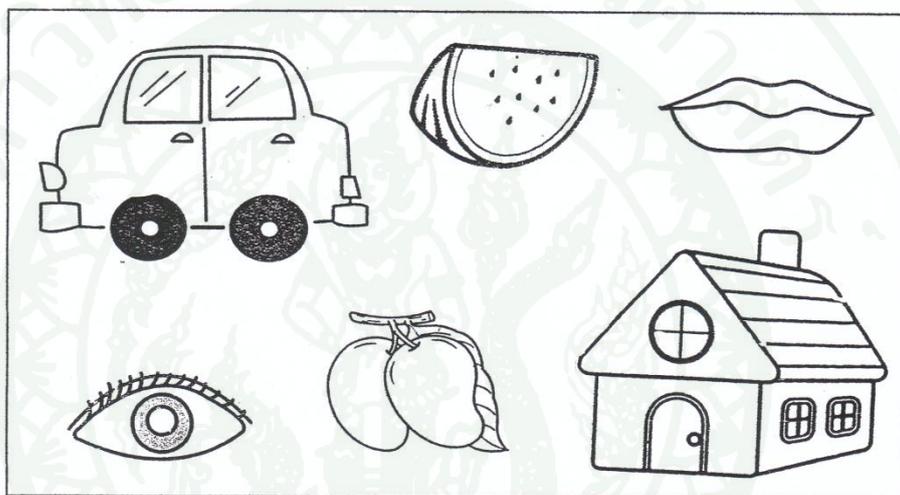
แบบทดสอบบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2 แบบทดสอบบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ
คำตั้ง ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ

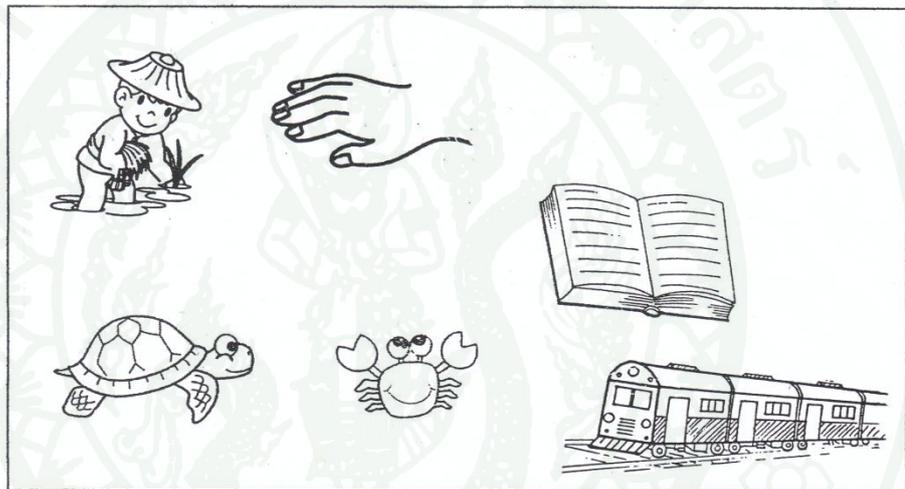

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2
คำสั่ง

แบบทดสอบบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2
คำตั้ง

แบบทดสอบบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วบอกคำศัพท์ที่ปรากฏแตกต่างกันระหว่างภาพ 2 ภาพ

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3 พูดตอบคำถามจากภาพ

จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบความสามารถทางด้านการพูดตอบคำถามจากภาพ
การให้คะแนน	(ดูในตาราง)
เวลาในการทำการทดสอบ	5 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	พูดตอบคำถามจากภาพ
จำนวนข้อสอบ	จำนวน 5 ข้อ
คำชี้แจง	1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบรายบุคคล 2. ให้เด็กดูภาพแล้วพูดตามข้อที่กำหนดให้
คำสั่ง	1. เด็กเปิดแบบทดสอบหน้า..... 2. ให้เด็กทำข้อ.....

หน้า	ข้อ	ภาพ/คำถาม	การให้คะแนน
แฉีกเปิด	ทูลเรียน	ภาพ 1 คมนาคม 1) จงบอกชื่อยานพาหนะ ในภาพ (รถไฟ รถยนต์ เรือ)	2 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ถูกต้อง 3 คำ 1 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ถูกต้อง 1-2 คำ 0 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ 1 คำ/ตอบไม่ตรงคำถาม
	มะละกอ	ภาพ 2 สัตว์น้ำ 1) สัตว์น้ำในภาพมี อะไรบ้าง (ปลา เต่า ปู)	2 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ถูกต้อง 3 คำ 1 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ถูกต้อง 2 คำ 0 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ 1 คำ/ตอบไม่ตรงคำถาม

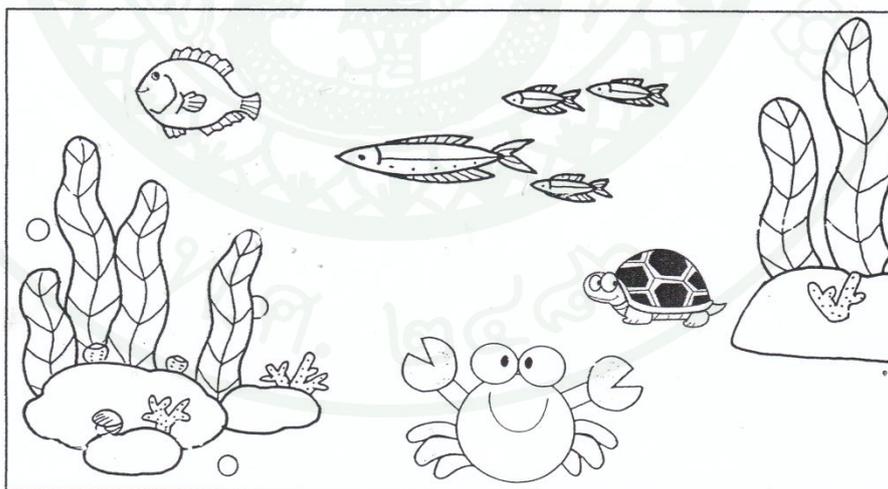
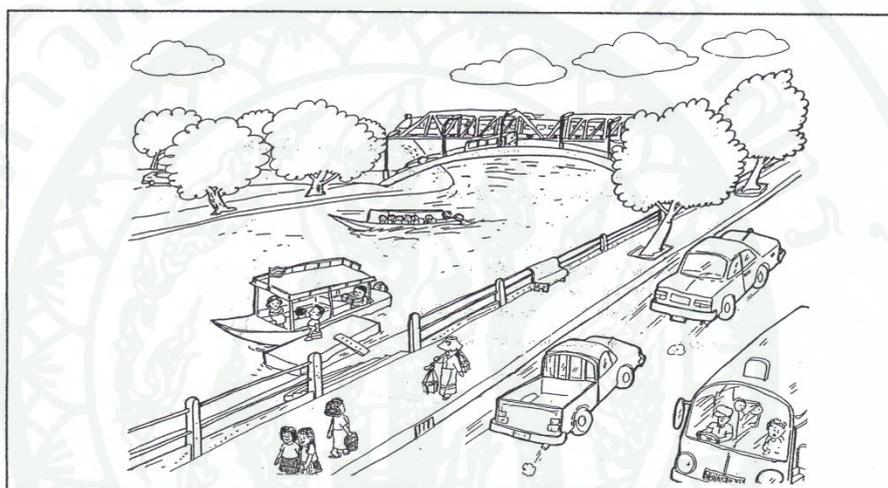
หน้า	ข้อ	ภาพ/คำถาม	การให้คะแนน
	ชมพู	ภาพ 3 เด็กกำลังเล่น 1) จากภาพมีสิ่งของอะไร อยู่บนโต๊ะบ้าง (หนังสือ ตุ๊กตา)	2 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ถูกต้อง 2 คำ 1 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ถูกต้อง 1 คำ 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดตอบ คำถามได้/ตอบไม่ตรงคำถาม
	อ่อน	ภาพ 3 เด็ก 1) มีอะไรอยู่ในภาพบ้าง (หนังสือ รถยนต์ ร่ม)	2 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ถูกต้อง 3 คำ 1 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถาม ได้ถูกต้อง 1-2 คำ 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดตอบ คำถามได้/ตอบไม่ตรงคำถาม
สัปดาห์	กล้วย	ภาพ 5 ผลไม้ในตระกร้า 1) จงบอกชื่อผลไม้ที่อยู่ใน ตระกร้า (ขนุน ส้ม มะละกอ) 2) จงบอกชื่อผลไม้ที่อยู่น นอกตระกร้า (มะม่วง)	2 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถามได้ ถูกต้อง 3-4 คำ 1 คะแนน เด็กสามารถพูดตอบคำถามได้ ถูกต้อง 1-2 คำ 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดตอบคำถาม ได้/ตอบไม่ตรงคำถาม

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3
คำสั่ง

แบบทดสอบพูดตอบคำถามจากภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดตอบคำถามจากภาพ

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3
คำตั้ง

แบบทดสอบพูดตอบคำถามจากภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดตอบคำถามจากภาพ

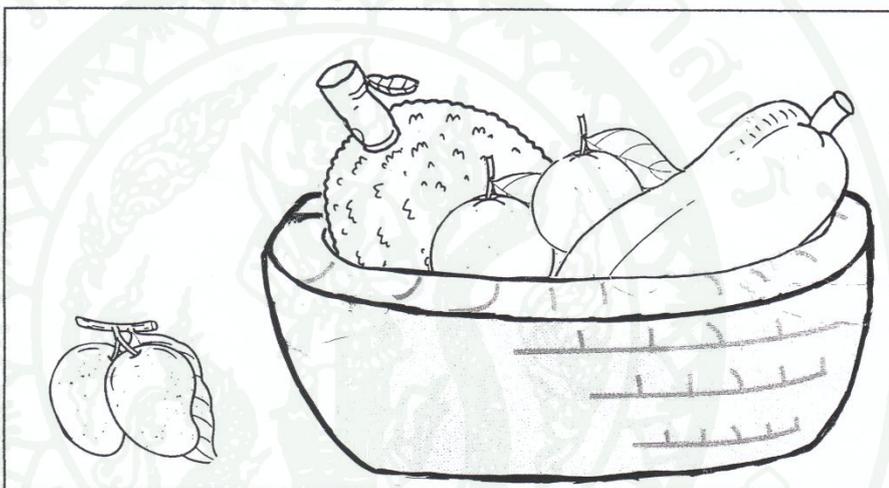

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3
คำสั่ง

แบบทดสอบพูดตอบคำถามจากภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดตอบคำถามจากภาพ

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 4 พูดแต่งประโยคจากภาพ

จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบความสามารถทางด้านการพูดแต่งประโยคจากภาพ
การให้คะแนน	ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถพูดแต่งประโยค (ประชานกริยา กรรม) เกี่ยวกับเรื่องราวในรูปภาพได้อย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 2 ประโยค ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถพูดแต่งประโยค (ประชานกริยา กรรม) เกี่ยวกับเรื่องราวในรูปภาพได้อย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 1 ประโยค ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดแต่งประโยค (ประชานกริยา กรรม) / เด็กพูดเรื่องราวไม่ตรงกับภาพที่กำหนดให้
เวลาในการทำการทดสอบ	5 นาที
ลักษณะแบบทดสอบ	พูดแต่งประโยคจากภาพ
จำนวนข้อสอบ	จำนวน 5 ข้อ
คำชี้แจง	1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบรายบุคคล 2. ให้เด็กดูภาพแล้วพูดตามข้อที่กำหนดให้
คำสั่ง	1. เด็กเปิดแบบทดสอบหน้า..... 2. ให้เด็กทำข้อ

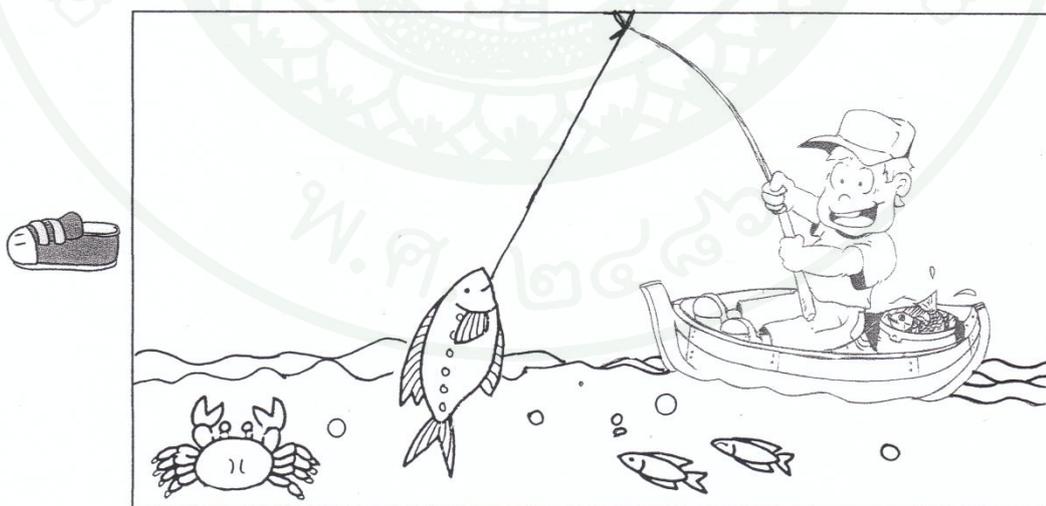
หน้า	ข้อ	ภาพ
สี่	หมวก	บ้าน
	รองเท้า	คนตกปลาในทะเล
กระโปรง	พัดลม	เด็กนั่งเล่นตุ๊กตา
	แก้ว	คมนาคม
กางเกง	หม้อ	ครูสอนหนังสือ

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 4
คำสั่ง

แบบทดสอบพูดแต่งประโยคจากภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดแต่งประโยคจากภาพ

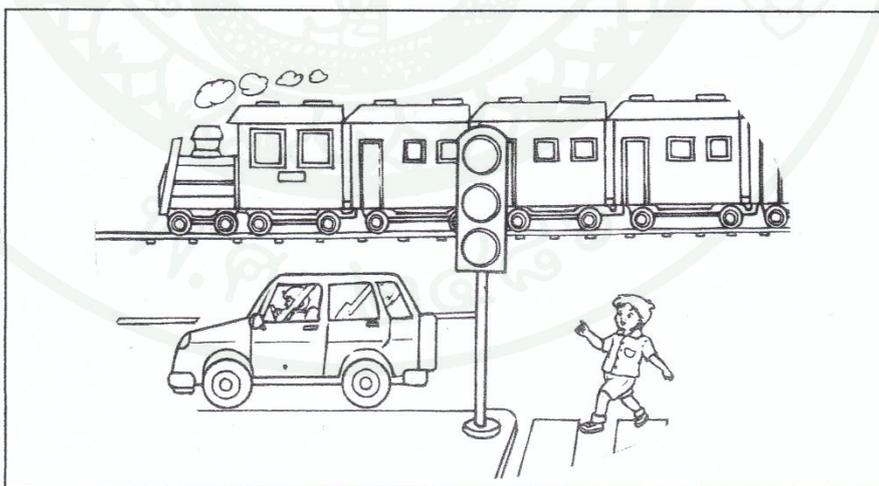

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 4
คำสั่ง

แบบทดสอบพูดแต่งประโยคจากภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดแต่งประโยคจากภาพ

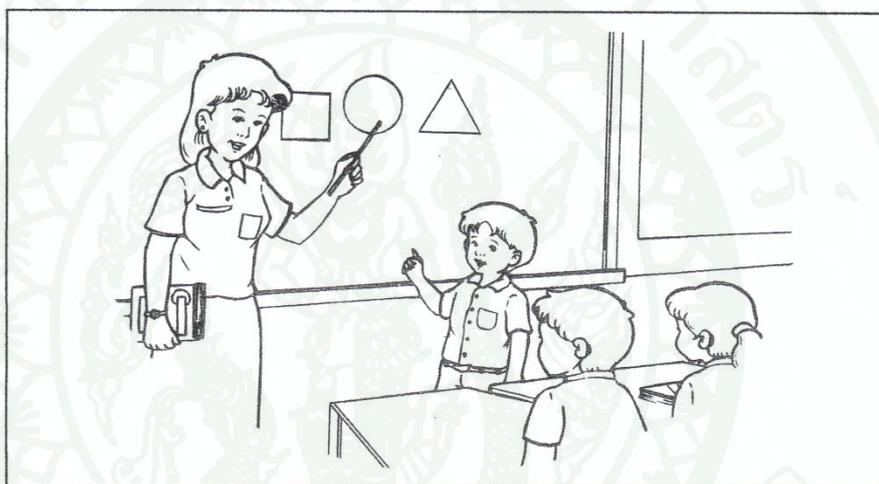

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 4
คำสั่ง

แบบทดสอบพูดแต่งประโยคจากภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดแต่งประโยคจากภาพ

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 5 พูดเล่าเรื่องจากภาพ

จุดมุ่งหมาย	เพื่อทดสอบความสามารถทางด้านการพูดเล่าเรื่องจากภาพ
การให้คะแนน	ระดับคะแนน 2 คะแนน เด็กสามารถพูดเล่าเรื่อง 1 เรื่องจากภาพว่าเป็นภาพใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ได้ถูกต้องมั่นใจ ด้วยตนเอง
	ระดับคะแนน 1 คะแนน เด็กสามารถพูดเล่าเรื่อง 1 เรื่องจากภาพว่าเป็นภาพใคร ทำอะไร อย่างไร ได้ โดยมีครูชี้แนะ
	ระดับคะแนน 0 คะแนน เด็กไม่สามารถพูดเล่าเรื่องได้ เด็กพูดเป็นคำ ๆ / เด็กพูดเล่าเรื่องไม่ตรงกับภาพที่กำหนดให้

เวลาในการทำการทดสอบ 5 นาที

ลักษณะแบบทดสอบ พูดเล่าเรื่องจากภาพ

จำนวนข้อสอบ จำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบรายบุคคล

2. ให้เด็กดูภาพแล้วพูดตามข้อที่กำหนดให้

คำสั่ง 1. เด็กเปิดแบบทดสอบหน้า.....ให้เด็กทำข้อ

2. เด็กพูดเล่าเรื่องจากภาพที่กำหนดให้

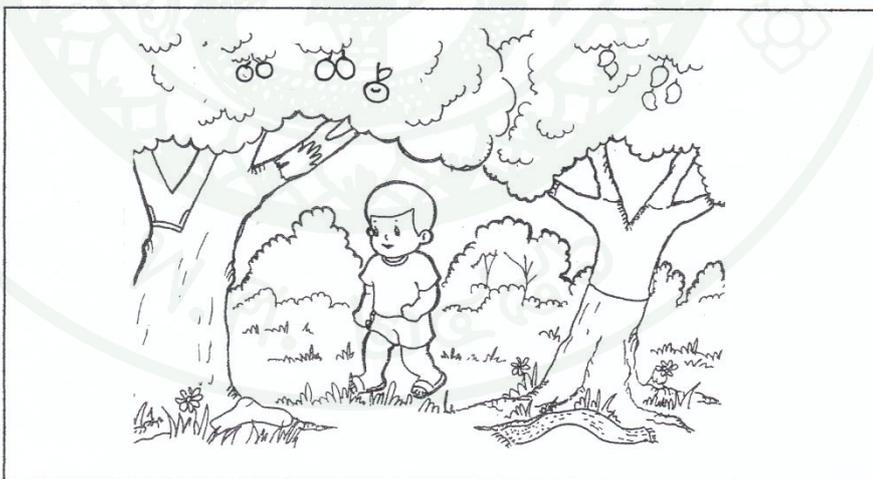
หน้า	ข้อ	ภาพ
มือ	ปาก	ตลาด
	ตา	ป่า
เท้า	หู	ทะเล
	มือ	โรงเรียน
แขน	เท้า	คุณหมอรักษาคนไข้

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 5
คำสั่ง

แบบทดสอบพูดเล่าเรื่องจากภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดเล่าเรื่องจากภาพ

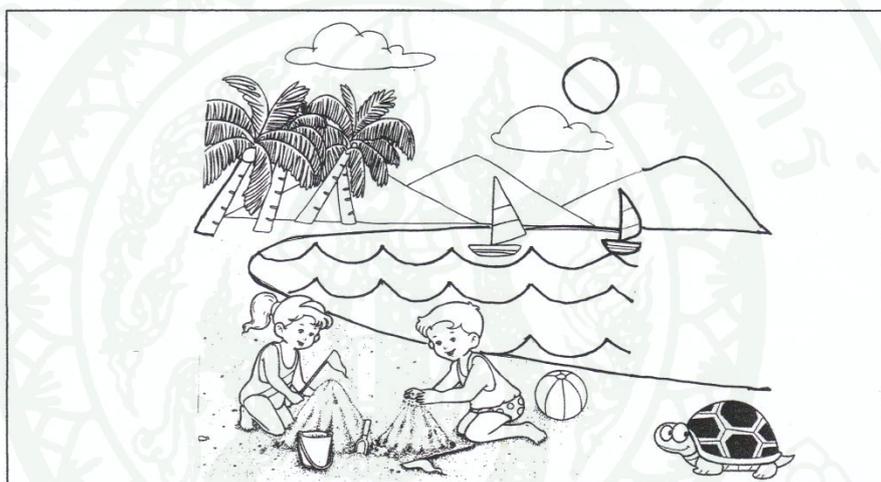

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 5
คำตั้ง

แบบทดสอบพูดเล่าเรื่องจากภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดเล่าเรื่องจากภาพ

คู่มือแบบทดสอบวัดทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 5
คำสั่ง

แบบทดสอบพูดเล่าเรื่องจากภาพ
ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดเล่าเรื่องจากภาพ

ภาคผนวก ง

ภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสองภาษาที่มีต่อทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย
ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

ภาพผนวกที่ 1 การเล่านิทานสองภาษาด้วยภาพ

ภาพผนวกที่ 2 การเล่านิทานสองภาษาด้วยหุ่น

ภาพผนวกที่ 3 ภาพกิจกรรมธนาคารคำ

ภาพผนวกที่ 4 กิจกรรมธนาคารคำ

ภาพผนวกที่ 5 ภาพกิจกรรมศึกษานอกสถานที่

ภาพผนวกที่ 6 กิจกรรมการลงมือปฏิบัติ

ภาพผนวกที่ 7 ผลงานนักเรียน (หน่วยอวัยวะ)

ภาพผนวกที่ 8 ผลงานนักเรียน (หน่วยอวัยวะ)

ภาคผนวก จ

บัญชีคำพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
บัญชีคำพื้นฐานชั้นเด็กเล็ก จำนวนคำทั้งสิ้น ๒๕๑ คำ

บัญชีคำพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
บัญชีคำพื้นฐานชั้นเด็กเล็ก จำนวนคำทั้งสิ้น ๒๔๑ คำ

คำในบัญชีคำชั้นเด็กเล็กมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๔๒ คำ จะเป็นคำนามจำนวน ๑๗๕ คำ คำสรรพนาม ๖ คำ คำกริยา คำเชื่อม และอื่น ๆ อีก ๖๑ คำ

คำนาม จัดประเภทของคำเป็นหมวดได้ ๑๒ หมวด คือ หมวดที่เกี่ยวกับตำแหน่งอาชีพ เครื่องมือ อวัยวะ เครื่องแต่งกาย-เครื่องนอน ดอกไม้ ผลไม้ ผัก อาหาร สัตว์ สิ่งของ พาหนะ และสถานที่ ได้แก่คำต่อไปนี้

ตำแหน่ง-อาชีพ รวม ๒๒ คำ ได้แก่ หมอ คน ตำรวจ พระ ครู เด็ก นักเรียน แม่ค้า ทหาร ชาวนา ในหลวง พระราชินี พระเจ้าอยู่หัว ผู้ชาย ผู้หญิง

เครื่องมือ รวม ๑๔ คำ ได้แก่ มือ ขา ปาก ตัว ตา จมูก นม หน้า เท้า หู ฟัน นิ้ว คิ้ว คอ แขน ตีน หลัง หัวเข่า สะตือ ตัว หัว และผม

เครื่องแต่งกาย-เครื่องนอน รวม ๑๑ คำ ได้แก่ กางเกง เสื้อ เสื้อผ้า ผ้า หมวก เสื้อกันหนาว หมอน ผ้าห่ม มุ้ง เหยิง และที่นอน

ดอกไม้ รวม ๔ คำ ได้แก่ ดอกไม้ ดอกเข็ม กุหลาบ มะลิ

ผลไม้ รวม ๑๘ คำ ได้แก่ กล้วย แตงโม มะพร้าว ส้ม เงาะ มะละกอ ชมพู น้อยหน่า ฝรั่ง มะม่วง ลำไย ละครุด ส้มโอ ขนุน มะขาม ลางสาด องุ่น และมะขม

ผัก รวม ๑๐ คำ ได้แก่ ผัก พริก มะเขือ ผักกาด หนุ่ย ผักบุ้ง กระน้ำ กะหล่ำปลี ผักชี และถั่ว

อาหาร รวม ๑๒ คำ ได้แก่ ไข่ ข้าว น้ำ ขนม ขนมปัง น้ำปลา น้ำตาล ยา ก๋วยเตี๋ยว ข้าวสาร น้ำส้ม และแกง

สัตว์ รวม ๒๕ คำ ได้แก่ ไก่ หมู กระต่าย ปลา หมา นก แมว เต่า หมี ปู ปลาหู
เปิด ช้าง เสือ ลิง วัว งู จระเข้ ควายน นกแก้ว ม้า สิงโต กวาง หมาป่า และกิ้ง

สิ่งของ รวม ๒๗ คำ ได้แก่ หนังสือ แปรง ซ้อน จาม ชาม โทรทัศน์ โต๊ะ ของเล่น
ตุ๊กตา ร่ม ประตู่ กระเป๋า ตู้ ถ้วย วิหุญ กระจ่าง หม้อ ชั้น เต่า การ์ตูน รูป ตู้เย็น สมุด ทัพพี
ถุง ตะหลิว และมีด

พาหนะ รวม ๔ คำ รถ เรือ รถไฟ และรถยนต์

สถานที่ รวม ๑๓ คำ ได้แก่ โรงเรียน บ้าน วัด ตลาด ครัว ห้อง โรงพยาบาล ถนน
สวนสัตว์ นา ดิน ฝน และป่า

คำกริยา คำเชื่อม และอื่น ๆ รวม ๖๑ คำ ได้แก่ วิ่ง มี ก็ ไป กิน ใส ขาย เล่น ให้
ชอบ มา ล้าง ซื่อ อยู่ ได้ นอน เลี้ยง ดู เดิน รัก อาบน้ำ ฟัง นั่ง ดื่ม ร้องให้ เขียน นึกษา
กระโดด ไม่ เก็บ กัด พาย ร้อน หยิบ ไหว้ เห็น บิน เทียว ถู ดี สอน ตัด ต้ม ยิง อ่าน กวาด
ได้ เปิด มัด ตก กราบ จับ ปลุก หา ขี่ พา ขุด เจอ ดิธ ฐู และฐูจัก

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ -นามสกุล

นางสาววัชรารัตน์ มากบุญศรี

วัน เดือน ปี ที่เกิด

11 ธันวาคม 2526

สถานที่เกิด

สงขลา

ประวัติการศึกษา

ศึกษาศาสตร์บัณฑิต

สาขาการประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

